

MAGYAR NŐK LAPJA

III. ÉVFOLYAM 33. SZÁM

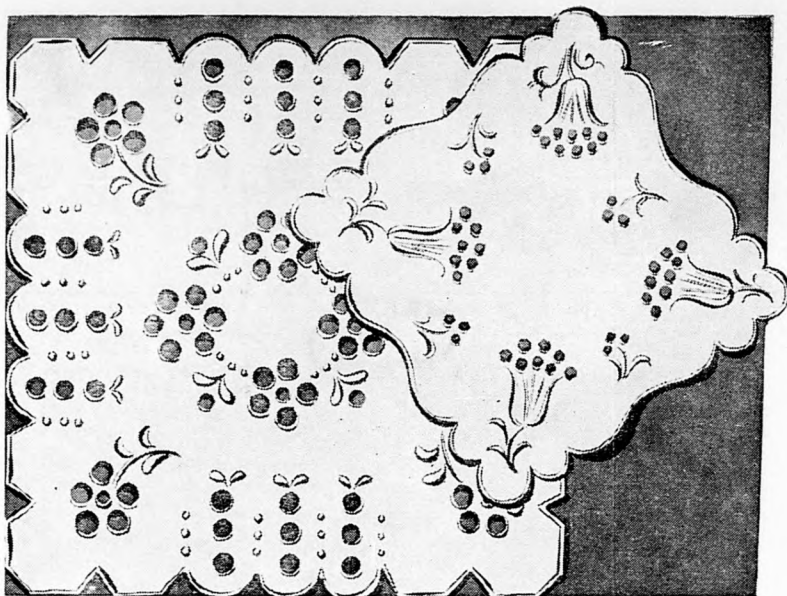
SZERKESZTI PAPP JENŐ

BUDAPEST, 1941 NOV. 20

FOTO: METRO

FIATAL AMERIKAI HÖLGY BALI RUHAJA

Hímzett terítőcskék. Fehér pamutvászonra előrajzolva, mosható színes pamuttal együtt, 30×30 cm P 1.50, 40×40 cm P. 2.30, 40×50 cm P 2.80. Megrendelhető a MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTBAN, Budapest, Régiposta-utca 12

Kérjük kedves Olvasóinkat, hogy a MUL bolt megszűntével kézimunkamegrendeléseikkel a

Muskátli Kézimunka- bolthoz

forduljanak. A Muskátli Kézimunkabolt címe: Szeged, Kárász-utca 3, és Budapest, IV., Régiposta-utca 12. sz. (Váci-u. és Petőfi Sándor-u. között.) Olvasóinknak 20 fill. válaszbélyeg ellenében szívesen ad szakszerű felvilágosítást és küld fonal- és anyagmintákat a MUSKATLI-BOLT

Férfi pullover. Eredeti «Aranykéz» modell. A szükséges 12 mtr szürke vagy sötétkék fonal megrendelhető a MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTTÓL. Ára szabásmintával és utasítással együtt P 37.—. Vásárlási könyv beküldését kérjük. Felvilágosítást 20 fill. válaszbélyeg ellenében szívesen nyújt a MUSKATLI-BOLT: Szeged, Kárász-u. 3, és Budapest, IV., Régiposta-u. 12. szám.

Divatos köiötkabát. Középkék vagy terakotta színből. Készítésére a MUSKATLI-BOLT vevőit díjtalanul megtanítja. A szükséges 14 matring «Aranykéz» fonál ára szabásmintával együtt P 41.60. Kapható a MUSKATLINÁL utánvét ellenében. Vidéki megrendelők küldjék be vásárlási könyvüket. Kívánságra kötés-magyarozatot küldünk. Felvilágosítást 20 fill. válaszbélyeg ellenében szívesen nyújt a MUSKATLI-KÉZIMUNKABOLT: Szeged, Kárász-utca 3, és Budapest, IV., Régiposta-utca 12. szám.

MAGYAR NŐK LAPJA

III. EVFOLYAM 33. SZAM

BUDAPEST, 1941 NOV. 20

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, DIVAT, KÉZIMUNKA ÉS HAZTARTÁSI FOLYÓIRAT

Megjelenik havonta háromszor: 1-én, 10-én és 20-án.
Postatakarékpénztári csekszámla: 20.334. Előfizetési ár:
egész évre 26.40 pengő, fél évre 13.20 pengő, negyed évre
6.60 pengő, egy óra 2.20 pengő. Egyes szám ára 80 fill.

SZERKESZTI

PAPP JENŐ

Németországban, Svájcban és Olaszországban: egész évre
33 pengő, fél évre 16.50 pengő, negyed évre 8.25 pengő.
Szlovákiában egész évre 198 Ks., fél évre 99 Ks., negyed
évre 49.50 Ks. Amerikában: 1 évre 44, fél évre 22 pengő.

SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL: BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. AJTÓ. TELEFONSZAM: 18—73—42
FIÓKKIADÓHIVATALOK: KOLOZSVAR, KISMESTER-UTCA 11, DEB ECEN, KONDOR-UTCA 19, SZEGED, BARÓ JÓSIKA-UTCA 4,
SZABADKA, SZEGEDI SZÓLÓK 62 és ÚJVIDEK, BEM-UTCA 8

Kályha mellett

Irta Izsák-Gyarmathy László

A nagy és zavaros európai táj — melyben élünk, emlékeinkkel, ismerőseinkkel, harcainkkal és reményeinkkel — e pillanatban válik ártatlan fehérré a hótól, mintegy megszentelve. Hőfehérré, szelídde és karácsonyivá, amilyenben az első karácsonyi Gyermeke született. A tél hűségesen megjön. Már szinte elfelejtettük, hogy a véres drámákat rendező, egymást maró emberi természetek fölött él egy másik Természet, amely velünk alig törődve, évezredes megszokásai szerint ilyenkor aláhullatja a békeszínű fehér havat s mesét borít a küzdő országokra. A rajtuk élő emberek millióira rákényszeríti majd a harangzúgásos karácsonyestét. A Természet és nagy szobrása az Idő, jelennek meg fölöttünk e nyirkos télelőn s szárnycsapásai suhogásából megérezzük, hogy nem emberélet-hosszúságokban gondolkodnak, céljaik távolabbra tekintenek, túl e mostani harcokon és izgalmakon, már egy másik világképbe... Ezek a nagy erők, ha reájuk ismersz, megnyugtatják a te kicsi, riadt szívedet.

Megfigyeltem, hogy a magyar tájra általában a novembervégi Erzsébet-napon szokott leesni az első hó. Bárki vagy, bármi dolgod s bármilyen durva, kemény páncélba öltöztetett a sorsod, ilyenkor egy pillanatra visszaérezed gyermekkorodat. Az ablak mögül örültünk egyszer, apró korunkban, e lelkes látványoknak, az első hónap: mintha tiszta pamutszálakkal kötnék az utcát, a házukat az éghez. Kis szánra ültünk, fül-

rehúzott gyapjúsapkában s belesiklotunk hangtalan a tollazó, lassú hóhullásba.

Felnőtt vagy ma már? Akkor ülj le a szobádba a kályha mellé, a tűz pattogása mindezt elmeséli neked. Hogy is történt, milyen kisgyerek voltál? Milyen tisztalelkű, csodaváró, fehér hóban és karácsonyban hívó. Akarod újra érezni a gyermekkori, szüreti és karácsonyi iskolai szünidők szenvedélyes örömeit? A régi otthoni malackocsonyák, diós-mákosok ízét? Az egész gondtalanságtól részeg gyermekkort? A mákonyos éjszakai álmokat az ágyban, melyet anyád vetett?... Ülj csak most, hóhullás idején, a kályha mellett figyelmesen, dobj rá még egy hasábot, parazsas lángja kisüt a rácson kezrede, arcodra, a szívedbe. Szeresd most — világok pusztulása idején — nagyon a régi, kicsi magadat, aki olyan erősen bizószívű volt, mint amilyenén Krisztus akarta változtatni a világot.

E percben, a tűznél, nyugodtan átlátod a világot és benne az életedet. Meg tudod mérni a tetteidet: csak ahhoz a régi gyermekhez kell mérned mindent. Most látod, mivel lettél s mivel kellett volna lenned. E csendes fényben csontvázüresnek tűnnek hiú vágyaid s megfoghatatlan pernyévé égtek már szerelmi szenvedélyeid. Fáj az életed, a sorsod? Sokat elrontottál benne? A hóhullásra kinyitott szemű gyermek, aki voltál, meg súgja most is a tanácsot, mit kell tenned. Még nem késő, soha nem késő — ez a csodálatos, a szép ajándék az ember számra, hogy bármelyik napon, a legutolsó reggelen is felébredhet az igazi, az egyetlen felismerésre. Tudod, mi ez a felismerés? A tisztaság. Ha még egyszer ebben az életben visszakereszted öntudatosan azt a tisztaságot,

ami már a tied volt, gyerekkorodban, öntudatlanul. Ez az élet célja, a küldetésünk, a földi tájakon való rövid átutazás értelme... Ugye, most megérezed, hogy képes vagy rá? A novembervégi hóhullás az ablakon túl, amely visszapergei az időt és megidézi az élet szivárványos ívét a gyerekkorig, jó alkalom e felfedezésére, amely úgyszólván elengedhetetlen tartozásunk.

December, a kemény, de bensőséges szívű öregúr, már csupán egy lépésre áll. Választanod kell e pillanatban: izgalommal, őriítő félelemmel megéled a hosszú, jegefogó fagyoknak, az ablakon túl csattogó háború híreinek, vagy hittel, amely csodálatosan mindent megold. Lásd, csendes szobádban tűz melege lehel az arcodba; egy láthatatlan kéz símul védelmezőn, takarón az életedre. Ha hiszed, hogy a nagy szobrász, az Idő legfelső megbízásra okos gonddal faragja már az új világ rendjét, akkor megelégedés fog belülről átmelegíteni, boldog alkalomnak tartod, hogy valamit magad is hozzáegyhetsz az új korszak közeledéséhez és naponta ezernyi apró jelt találsz, amiért büszke légy magyar-sorsodra. Erre mondják: ez a hit ereje. Igen, a hit csodákra képes s miért ne akarná a magad, személyes életébe varázsolni egy ilyen kis, lelkes csodát. Nem kell hozzá egyéb, csak a novembervégi hóhullás mélyére gondolni a kályha mellett. Figyeld a fehér helyeket, mint szállnak szüntelen, elfednek majd mindent, ami csúf az emberek életében s aztán valahol harangszó ered el: fényes és tartós ünnep tárul ki a fajtád, a családod sorsa előtt. Ha ez a hit egyre erősebben életrekel a magyar tájon, úgy átmelegíti életünket és sorsunkat, mint a bükkhasábok parazsa s büszkén, önbizalommal várjuk meg a biztos jövőt...

NEM NŐNEK VALÓ

Írta Gyomay György

A lány feketében volt. Fekete volt a harsnyája, a kabátja, az ernyője, melyet a feje fölé tartott. Fekete volt a könyv, melyet a hóna alatt szorongatott. Csak az arca volt piros az izgalomtól. És a szeme csillogott úgy, mintha különös aranypőrös tüzek égnének a pillák mögött.

A lány előt a káplán haladt, temetés ruhában, nagy esernyővel, imakönyvvel és fezzülettel. S minden tizedik lépésnél hátra-nézett.

— Csak a nyomomba lépjen, Irénke. Ne féljen, — mondta ilyenkor és magához szorítva az esernyőt, tovább indult.

Az eső már egy hete szakadt. A kis falu járdánélküli utcáján bokáig ért a sárja sár. Ezüstszerű tócsák csillogtak a házlakokban. S az őz már beszökött a házak közé. Verdete a jákról a piros leveleket.

— Megszokott-e már, Irénke? — állt meg az egyik sarkon a káplán és óvatosan emelte ki egyik csizmáját a sárból.

A lány előrelépett még vagy kettőt. Megrázta az esernyőjét. Lepillantott a kabátjára, melyet teljesen telefőccsölt már a hóka sár. S elgondolkozva válaszolt.

— Hogyne szoktam volna. Az emberek jók hozzám. A gyerekek az iskolában szeretnek. A jíztesemből valahogy kijövök. Mi kell még egy szegény lánynak? — Nem izgatott első kántori szereplése előtt?

— Csöppet sem. Annyi temetést, annyi sírást láttam már életemben, hogy elfisul-tam, — nézett nyugodtan előre a lány.

A káplán tovább lépkedett. A lány az előtte supogó csizmákat figyelte, hogy a nyomokba léphessen. S arra gondolt, hogy ezelőtt két héttel még maga sem álmodta volna, hogy kántor lesz ebben a pusztasági faluban. Dehát állás nélkül volt. És amikor olvasta a pályázatot, hogy a

katonai szolgálatra bevonult tanító helyettesítésére olyan férfit, vagy nőt keresnek, aki a kántorságban is jártas, gondolkodás nélkül ideutazott. Amikor pedig megtudta, hogy hetenkint egyszer jön ki misézni a községből a kistemplomba a káplán és havonta egyszer ha adódik temetés, be is adta kérvényét. Ez a kántorság igazán könnyű feladat, vetett szám-ádatst önmagával. S első vasárnap olyan jólélekkel és szívvel énekelte végig a misét, hogy az emberek mind a harmónium felé pislogtak. Most pedig az első temetés következik, ahol szintén meg kell mutatni, hogy a kisasszonykántor is van olyan jó, mint aki katonának elment.

— Megmutatom nektek, hogy jobb kántor leszek, mint az elődöm volt, — lépkedett tovább a sárban Irén.

— Itt vagyunk!

Pirosfejű, fehértuhás ház állt előtte. Az udvar üres volt. Az eső bezavart mindenkit a szobába. A lépcsőnél gyászruhás öregasszony köszönt rájuk.

— Erre jöjjenek, kedves lelkeim, — mutatott az egyik ajtóra.

A káplán letette az esernyőjét. Levette csizmájáról a sárt. Lerázta a kabátjáról a vizet. S belépett a konyhába.

— A szobában van a halott, — mondta az asszony.

Irén is lerakta az esernyőt. Letörölte egy szákdarabbal a gumicsizmáját. S a fekete könyvet szorongatva ment a káplán után. A konyha tele volt asszonyokkal, lányokkal, kik mind haltkan köszöntek, mikor meglátták a papot.

A szoba is tele volt gyászolókkal. A koporsó mellett a halott anyja sírt. Az ablaknál az özvegyen maradt férj meredt ijesztő tekintettel maga elé. A koporsóba pedig fehértuháján aludta mélységes

álmát egy alig tizenhét éves gyerek-asszony.

A szobában nehéz füst- és gyertyaszag úszott. Olvasók csörgése, imádságok josszlánya szakadozott szél a hirtelen beugró csendbe.

— Le lehet szegezni a koporsót, — hal-latszot az egyik sarokból. — Kinél van a kalapács?

— Itt van nálam minden, — válaszolta egy rekedt hangú ember.

Fekete koporsófödél emelkedett fel a sarokból. Szögek csörrentek. Kalapács üt-lant. A papírszemfödél megzibzott. A gyertyák ijedten lobogtak. S a koporsó-födél elindult a halott asszony fölé.

— Megálljunk csak! — ugrott fel ekkor az ablaknál ülő férj s elindult az ágy felé. Felnyúlt a párnák, dunnák tetéjére. Óva-tosan leemelt egy fehér pólójába kötött szopósta. A karjára vette. S odalépett a halott mellé. Félrelökte a két embert, akik a födelet akarták rölleszteni a koporsóra. Megragadta halott felesége karját. Fel-rántotta, úgy, hogy a fehértuhája asszony fel-ült. Akkor ölelni kezdte a megmeredt, hideg tetet.

— Honkám, mért hagytaél itt?

Hárman is odaugrottak, hogy elhúzzák. De hiába. Az ember csak ölelte az üdö asszonyt, mintha soha nem akarná elen-gedni. Aztán magasba emelte az újszülöt-tet. Rázni kezdte, hogy mindenki elbor-zadva nézte.

— Vidd ezt is magaddal, aki megölt! — kiáltotta hőröve és a pólýást odadugta a koporsóba a halott mellé.

A gyerek fölírta. Mintha csak érezte volna, hogy most van életében először és utoljára az édesanyja mellett. A gyá-szólok mellől a borzalom sóhajtása tört fel. A káplán intett az embereknek, hogy vezessék ki a szerencsétlen fiatal-embert, aki a váratlan halál teljesen le-taglózott. Irén pedig nézte a halottat, a tizenhét éves gyerekkasszonyt, akinek azért kellett meghalni, mert orvost húsz kilométerről kellett idekocsiztatni valame-lyik fekete éjszaka. Nézte a mellé dugott pólýást. Aztán hirtelen jülébe csendült a káplán hangja, aki komoran megkezdte a szertartást. Erre kiegyenesedett. Kinyi-totta a kezében levő könyvet. S csengő hangon énekelni kezdett.

Egyszer arra riadt fel, hogy esőcseppek hullanak az arcába.

— Hol vagyok? — nézett szét bódultan. — Elájult, lelkeim kisasszony, úgy hoztuk ki. De már nincs semmi baj, — törölget-ték ketten is és ecetet szagoltattak vele.

A lány fel akart ülni.

— Mi van a temetéssel?

— A káplán úr egyedül végzi. Tessék csak nyugodtan maradni. Hazavezetjük a kisasszonyt, — mondta a két öregasszony s nagy jóakarattal támogatni kezdték a lányt a sárban az iskola felé.

— Embernek való hivatal ez, lelkeim, nem lánynak, — magyarázták az úton, szell-den. — A kisasszony csak énekeljen ez-után is takarosan a misén a templomban. A temetésre meg hagy jöjjen ki a község-ből a kántor úr. Úgy lesz az rendben.

Irén arcán a könny összefolyt az eső csil-logó cseppjeivel. Szeme még mindig látta a szemfödél alá dugott pólýást. Fülében még mindig zúzott az özvegy ember vad sírása és felordítása. S mikor az iskolá-hoz értek, már tudta, hogy megfogadja ennek a két öreg nőnek a tanácsát. S tudta azt is, hogy annak a kis árvának ő is gondozója lesz.

Messziről búz énekszó hallatszot. A káplán és a népek akkor indultak neki a temetőnek. S a magasságokból egyre hullt lefelé a hideg, kopogó eső.

Uzsonnakészlet, sárközi mintával, tarka színezéssel. Megrendelhető a Muskáti kézi-munkaboltban, Budapest, IV., Régiópostá-u. 12., vagy Szeged, Kőrász-u. 3. Lenvázonra 140×140 cm méretben, 6 db szalvétával, előrajzolva, megkezdve, a himzéshez szük-séges színtartó fonállal együtt P 55.—. Teljesen készen, hímzeve P 80.—. 100×100 cm méretben, 4 db szalvétával, előrajzolva, megkezdve, a himzőanyaggal együtt P 25. Teljesen készen, hímzeve P 40.—.

INTIM ÍRÁSOK

ILONA, A MEGÉRTŐ LÉLEK

Ilona néni háza híres bajlerakodó-hely a népes Kovács-családban. Ha valami nagyobb sikoltás, hajbakapás, vagy házastársi csata zajlott le valahol, az mind Ilona néni házában folytatódott. Az összezördült házaspárok úgy szálltak ide, mint az emigránsok a semleges Svájcba és rendszeresen azzal kezdték, hogy felháborodásukban csapkodták Ilona néni békétűrő asztalát. A szokásos kezdet ez volt:

— Hallottál már ilyen gúzságot, Ilon?... És kezdődött a családi botrány részletes elzokogása, sűrű hajmarkolásokkal, túlzott gesztusokkal „és képzeld, Ilonám, ez azt mondta, az ezt mondta“. És Ilona néni ült, megértően pislogott, olykor közbébológatott, helyeselt és engedelmesen csodálkozott. Teljes odaadással figyelte a felzaklatott fél előadását, a világrengető sérelmet, de félszemmel a konyha felé is figyelt, mert nem lehet tudni, hogy odakint nem kozmásodik-e oda a fínom töltött-káposzta, ha Maris odakint elmélázik a seprűvel a kezében...

— És még azt is mondta, búcsúzóul azt kiáltotta, azt merte utánam kiáltani, hogy akár többé ne is lássalak! Hát hallottál már ilyen felháborító dolgot, Ilon?...

Ilona néni keserűen és résztvevően ingatta fejét. Ebből baj lesz, mert ez azt jelentette, hogy Jóska, ez a jajgató férj, három hétig itt marad ezen a széken. Míg Erzsé, a felesége, meg nem könyörül Ilonán és haza nem viszi innen világgá futott férjét. Pedig Ilona néninek eszéágában se volt Jóska számára menhelyet berendezni azon a széken. Ezért mézédés hangon — félszeme a rotyogó káposztán — kegyes bujtotgatással rákezdte:

— Tudod, Jóskám, hogy én egyáltalán nem ütöm bele az orromat a familia örömebe-bújába. De meg kell neked most már mondani, ápertén, hogy nem csodálom, ha elszöktél Erzsitől. Nem mondom, hogy csúnya nő — sőt! De az a sok fodor, meg bodor, meg manikür, az a nagy flanc, meg pucc... — Micsoda?... — üvöltött fel Jóska, mintha két döftek volna bele. — Az én feleségemre meri ezt mondani?... Ezt?... Hogy sok a fodor, meg a bodor?... Nahát ez már sok! Hogy az Erzsé, meg a flanc, meg a pucc?... Nahát!

Jóska képe lila lett a dühtől.

— Megyek rögtön, megyek... és megmondom Erzsinek, hogy ide a lábát be ne tegye többé!...

Ilona néni vállá közé húzta a nyakát, mikor Jóska köszönés nélkül bevágta maga után az előszoba-ajtót, de úgy bevágta, hogy délután üvegest kellett hozatni. Viszont másnap megérkezett Erzsé hálaladó ajándéka: öt méter „békebeli“ francia selyem, a „drága Ilon néninek“.

Megmagyarázhatatlan varázsló volt Ilon. Körötte békésebben kegyezett a julióra... Mintha az idő is lassabban mult volna az ő tiszteletére. Nemcsak nyugalmat árasztott maga körül, hanem magyarázta a dolgokat, amiken az ideges emberek otthon hiába töprengtek. Isten tudja: néha egy-egy feltett kérdésével adta meg a választ a megoldhatatlan problémákra. Olyasmit kérdezett, amire hazudni nem lehetett és tévedni se. Néha a legmerevebb szakadékok szélén járt kis mellékes kérdéseivel — s ha a lamentáló ilyenkor ránezett: hebegni kezdett. Van az Ilona néni szemében valami meg nem alkuvóan tiszta, amitől a sértett fél elnémul, minden átmenet nélkül. Van a viselkedésében, derüs nevetésében, fejtartásában, békés kezeiben valami korrekt tisztaság, ami ugyancsak meglepte — és állandóan meglepte a családot, amelyik felváltva jajgatott, férfjezment, megnősült a város különböző pontjain és ha felborult náluk a béke, rohantak Ilonához, aki megadóan hallgatta meg őket. Mert mit is tehetett volna mást, mikor a dült családtag belerogyott Ilona néni porcellánszegekkel díszített zöld karosszékebe és rákezde a „világsérelem“ elfújását.

Egyszer történt meg, hogy Ilona néni megharagudott.

Az történt, hogy a kisebbik leánya, akít három éve adott férjhez egy jó kiállítású állami tisztviselőhöz, bizonyos Szoros Györgyhöz, — szóval a Kati leánya „hajament a mamához“. A látogatás azzal kezdődött, hogy Kati sírva borult az anyja vállára, mire a szelid Ilona néni ijedten kérdezte, hogy mi történt?

— Mama, én nem birom tovább! Csúnyán összevesztünk Gyurival és egész éjjel sírtam. Azon vesztünk össze, mert egyedül mentem el színházba. Nem akart velem jönni, pedig kettőnknek vettem meg a jegyet. De az inge vasalása nem tetszett neki és azt mondta „bár sohase vettek volna el!“

Zbumm!... Ilona néni egy csattomás pofont adott leányának és mielőtt Kata rákezde volna a sírgörcsöt, a nőni kihúzta a derekát — életében talán először — és idegenszerűen, élesen megszólalt:

— Hát ide figyelj: hogy a fél város bolondjan, férjei és feleségei az én nyakamba zúditják panaszait a másikkal ellen, hát Istenem, gyengék, eszedek, rossz idegzetűek és fegyelmelenek. Mit csináljak velük! Mondom: gyengék. De te az én gyermekem vagy, akít keménynek, tisztának és erősnek neveltem s akít nemcsak ingvasalásra tanítottam meg, hanem arra is, hogy fegyelmesse magát, ha baj van s hogy rend és tisztaság legyen

az életében. Most te is beállítasz hozám szivalkodva?

— Mama — mondta Kata színpogva — levetném a kalapomat.

— Dehogy veszed le a kalapodat!... Inkább én veszem fel a magamét. Hazaviszlek!...

— Mama, Gyuri hallani sem akar rólam!

— Bizd rám! Maris fiam: vigyázz a téstárá, oda ne égen. Egy óra mulva visszajövök. Ha ezalatt valaki sírva jön és engem keres, csak ülted le a zöld fötjőbe. Gyere, Kata!

És Kata ment, pofonnal az arcán, megbékélve a sorsral és anyjával. Ment haza az urához. Vitte Ilona néni.

Ilona néniék Budán laknak, Katáék pedig a Józsefvárosban. Utközben volt idő az orvosságon töprengeni.

Mikor Katáékhoz becsengettek, a Kata ura nyitott ajtót. Haraggal fordult el, előresietett és magára zárta az úriszoba ajtaját.

A néni Katával a hálószobába ment és mikor belépett, összezsapta a kezét.

— Jézus Máriám, itt még nem takarítottak?... És a fehérenemű szekrény tárva-nyitva?... Miféle asszony vagy te, lányom? Nem süll ki a szemed?... Hogy fest ez a szekrény? Minden hegyin-hátán! És ráadásul a színházba mégy?

Ilona néni Katára rontott és rázni kezdte a vállánál fogva.

Kata rémülten sikoltozott, mire örült gyorsasággal kinyitott az úriszoba ajtaja és Gyuri felháborodottan kapta a karjába Katát. Dühében majdnem megette az anyósát.

— Na ki hitte volna, hogy ezt a csepp asszonyt éppen az anyja üti meg!... Szép egy anya, mondhatom! Ne félj, szívem, még ma elmegyünk a színházba!... Drága kicsikém, ugye, nincs semmi bajod... Katikám...

Katikám még akkor is az ura mellén bujdosott, mikor Ilona néni lábujjhegyen csukta be az előszoba ajtaját. De ide nem kellett üvegest hozatni, mert ezt az ajtót Ilona néni húzta be maga után. M. B.

Egy szem almamag

Parányi, fényes, barna pánccal. Nyár kóhójában izzott, vegyült, húsa, zamata gyült, izzult; titkos munka hozta létre: az Élet nagy, szent szivverése. Az élet titkát hiven őrző parányi szív, kis barna börtön, hosszú párnás életbűlő a véráztalt sötét Földön! Míg az ember gépeket gyárt, gonosz erőket szabadít s gyűlölet diktálja a tempót, zúg a gép, rombol és pusztít; addig örök titkos szent erők működnek, hatnak, zajtalan bontva az anyagot, vegyítve, gyúrva, száz alakra formálva újra! Parányi szív, kis barna börtön, az életfolyón esőppnyi sajka, kamrácskában a Végtelen éli! titokzárnd emberi kéz, büszke, gögös emberi ész ki nem nyitja, fel nem bontja!

K. RÁCZ IDA

Aranyatérő asszonyi ötletek Amerikában

Amerikában, aki tehetséget, kedvet érez magában ahhoz, hogy mint kereskedő boldoguljon, üzletet nyithat, amikor kedve tartja.

Am a konkurencióval nem könnyű megbirkózni az Új-világban, ahol a „tisztességletlen verseny” fogalma sokkal tágabb, mint nálunk, s a reklám oly sokba kerül, hogy csak beérkezett kereskedők tudják megfizetni.

Mit tesz hát a fiatal kezdő?

Tőke híján, reklám híján ravaszsgal, találékonysággal dolgozik. S ezen a téren a nők oly verhetetlenek, hogy nincs az a sokmillió reklám, amely legyőzi őket.

Félnék is tőlük a férfiak! Félnék, de nem szállnak velük szemben. Rég megtanulták, hogy a Jenki-Paradicsomban Éva az úr. Jaj annak az Ádámnak, aki újjat mer vele húzni: azonnal bojkottálja őt a többi nő. Már pedig Amerikában nem Mister a legfontosabb vevő, hanem Missis.

Naahölcsen szövetséget köt hát vele a férfi-kereskedő. Szerződési tanácsadónak s nem sajnálja tőle a honoráriumot. Hogy is sajnálná, mikor az amerikai kereskedelem történetében aranybetűkkel írták fel azokat a női tanácsokat, melyek agy vállalatokat fiatalítottak meg s haladók árúházakat keltettek új életre.

Régi időkben tehetséges nő alkalmazottak, böles feleségek, okos barátok adtak ilyen tanácsokat tönkkel-küzdő férfiaknak. Ma köismert — s irigvelt — pálya az „üzletfelfedlő”-é. Irigvelt, mert néhány bevált tanács után úgy hívják — és úgy fizetik — a tehetséges tanácsadóit, a bajban lévő üzletemberek, mint híres orvosokat a nagybeteget családjá. A csikágot Anita Clare, aki egyhetes „tanulmányozás” után a legbetegebb vállalatot is életrekelte egy-egy ötlet-injekcióval, annyit kereseti adót fizet, mint Claudette Colbert, a filmsztár.

Kanadától Mexikóig, Filadelfiától Los Angelesig utazgat egyik „beteget” a másikkhoz, s egy-egy árúháznak nem is mond többet, mint ennyit:

— Nyissanak gyümölcsle-bárt a harmadik emeleten! A vevők azért szaladnak el, mert éhesek s az egész épületben egy falatot se kapni, — vagy:

— Túl nagy súlyt fektetnek a felnőttekre. Rendezzenek be gyerekruha- és játékos-tályt — s az ötletek feltámasztják a haladók árúházát, melyen a legdrágább reklám se segített már.

De ne beszéljünk a stárokról, hanem azokról a kisebb bolygókról, akiknek sorsa közelebb áll a miénkhez. A vidéki lányról, aki szerény kis apai örökségén kozmetikát tanul a szomszéd — Cincinnati-ban, hogy legyen miből ellartani az édesanyját. A kis üzlet berendezése a jó barátok kölcsönéből telik. Minden csillog, villog benne, de bíz az első év veszteséget végződik. Európai nő kétségbeesnek. Nem úgy az amerikai, aki tudja, hogy egy jó ötlet megmentheti. Tisztában van ezzel a szóbanforgó fiatal nő is, de ellenében más kereskedőkkel, nem gazdag asszonyok útján szándékszik megmenteni üzletét, hanem magafajta szegény-lányok segítségével.

Apróhirdetést helyez el a lapokba s benne felszólítja a város árúházainak, gyárainak, irodáinak alkalmazottait, jöjjenek el hozzá üzletzárás után. Ingyen megtanítja

őket, hogyan ápolják hajukat, arcukat, körműket.

— Szegény Kitty megbolondult — mondják a baráti hitelezők. — Egy fillért se fizetett vissza kölcsönüknél s most ingyen tanít arcápolásra szegény lányokat...!

De Kitty féltéval mával kamatosul visszafizeti a kölcsönt. A lányokat, akik öcnöltek az ingyen-kurzusra, saját-készítményű arckrémjei, püderei, sampónjai segítségével avatta a szépségápolás titkaiba s e néhány hét töbet tett a kitűnő kozmetikumok érdekében, mint a legdrágább reklám. Az ingyen-tanítványok „saját bőrükön” tapasztalván a Kitty-krémek, lakkok és püderek hatását, azzal hálálták meg az ingyen kurzust, hogy minden vevőjük, kollégájuk, ismerősük, barátójuk fülebe dicsőimuszta zengtek az új szépségápolószerekéről.

Kitty híre hamarosan túlszárnyalta a kisváros határait. Ma három nagyvárosban van kozmetikai szalonja s készítményeire esküsznek az amerikai nők.

Margaret Stimson hat esztendőig várt széve választójára. Ezalatt a hat esztendő alatt se ő, se Bob Rumpfod — így hívták a fiatalembert — nem tudták, mi a pihenés, a vakáció, a boldog gondtalanság, mely kijár Isten valamennyi teremtményének. Hajnaltól késő estig dolgoztak mindakettlen. Margaret egy gigantikus-forgalmú büffé pénztárában, Bob nappal az egyetemen, éjjel — mint szakszofonista — egy mulatóhelyen. Margaret keletelgyét, bürtort akart vásárolni megtakarított pénzén, no meg fogorvosi felszerelést Bob számára, a fiú a tanulmányi költségeket fedezte azzal, amit összemuzsikált.

KÁPRÁZAT

Ugy jó a rét felől,
mintha pille szállna —
szírből, selyemből
szívárványa a szárnya.

Lilaszin' fátyolát,
mi üdvöt rejteget,
lány szellel lengetik
kíváncsi istenek.

Éjfélszín' a haja,
s aranszinnel ékes.
Nap hullatta rája.
Szeme csillog s fényes.

Halványkék katángok
rezdülő száloit,
szelek hajtogatják
csókolni lábait.

A messi zó, hegyek,
szelid dombok, tájéék
előbe indulnak —
mintha minden vágynék!

Körül röpködik Ó! I
Lehulló levelek
és sugiók, elmondják,
mily' nagyon szerettek!

Képzlet szülőltje,
hiába áhitlak.
Elérhetetlen vagy,
s halál a vágyimnak!...

Borsi Darázs József

Nem volt ez könnyű élet. Olyan fiatalnak és bizakodónak kellett lenni, mint Bob és Margaret, hogy az ember bírja.

De végre, végre megjött a nagy nap, amelyen Bob megszerezte a diplomát, a fiatal pár egybekelhetett és megnyithatták a fogorvosi rendelőt, melyért hat esztendőig verejűkdeztek.

Szépüvárosuk lévén a kis város, ahová költöztek, jelentkezett is néhány páciens, valamennyi jóbarát, valamennyi szegényember... s aztán senki. A kis lakás csengetje napokig nem szólalt meg. De mint Kitty, a kozmetikus, nem esett kétségbe, Margaret sem. Utolsó fillérjein a következő hirdetést tette a helyi lapokba.

«Doktor Rumpfod városzobájában senki se unatkozik. A legfinomabb külföldi és belföldi ételek receptjei olvashatók nála.» Új receptek? A gazdasszonyok elgondolkoztak. Miért ne tanuljanak néhány új ételt, mialatt a fogorvosnál várnak?

Másnap vagy tízszer szólalt meg a doktor csengője. Mialatt a városzobában ültek, elmerülve olvasták a páciensek a városzobába kötött füzeteket, melyekbe megszámlálhatatlan előttük itt járt páciens írta be a legfinomabb ételek receptjeit. Ki hitte volna, hogy valamennyi receptet Margaret írta, százfélékép elváltotatott írással és aláírással, három hétig szakadatlanul?!

«Kérjük, írja be Ön is kedvenc ételének receptjét» — ez állt minden füzet első oldalán. És a nők, akik mindent könynyebben bírnak el, mint azt, hogy más több és jobb receptet ismer náluk, lázasan írtak.

Margaretnak ezután nem kellett receptkönyvtárra használni éjszakáit. A páciensek rájöttek valamire, amit a legdrágább reklámnak is csak nehezen hitték volna el: rájöttek, hogy Rumpfod kitűnő fogorvos.

Melyikről beszéljünk még a száz és száz ételmes amerikai üzletasszony közül? A Clevelandi Jodráznőről, aki «kislány-napot» tart helenként egyszer? Ezen a napon Miky egér filmetje vetített üzlete egyik falára, s mialatt kis vendégei a filmben gyönyörködnek «fajdalommentesen» nyírják meg hajukat. Ugyanezen a napon a kislányok babáinak haját is megmossák, kioldulólítják.

Ez eleinte díjmentesen történt, de a Jodrázsüzet ételmes tulajdonosnője észre vette, hogy nagyobb sikere lenne a dolognak, ha a kislányok fizethetnének baba-germekeikért. Fejenként két cent járék összegben állapították hát meg a babafizurák árát.

A fiatal Jodráznő «a kislány-napok» sikeréből bővítette ki üzletét s nevelte fel két gyermekét, kiknek apja vasúti szerencsétlenség közben vesztette életét.

De Clevelandnak nem ez a fiatal asszony egyetlen találatkony övegye. Bátoran veheti fel a versenyt bizonyos Missis Stern-ton, aki mozt örökölt férjétől. A mozt rosszul ment, pedig jó filmeket vetítettek benne, fogalmas utcaban csillogtak-villogtak neonfényei. Tulajdonosa, az övegyasszony már-már arra gondolt, hogy bezárja, mikor mentő ötlete támadt. A mozt elé kiírta nagy táblára, hogy születésnapján mindenki ingyen nézheti meg az előadást. Persze, csakis, ha bebizonyítja, hogy tényleg születésnapja van. Az ötletnek óriási sikere volt. A születésnapok folyamán a környék annyira megszerette a kis mozt, hogy meg kellett nagyobbítani, mert az ingyen-születésnapok eltörtése után is kedvenc találkozóhelye maradt a kerületnek.

Bácskai Magda

FEKETE ERDŐ

IRTA FENDRIK FERENC

1.

Míntha démon rohant volna el. Titokzatos, pokoli erő. Átgázolt a júniusi mezőn, réteken, gabonaföldeken és eltűnt a fekete erdő irányában. Pillanatok alatt tőrtént. Aztán fojtó csend lett. A három gyerek sápadtan, mozdulatlanul állt.

— Démon volt... — suttogta Klári.

Pali tért magához lefelé.

— Számár vagy, — mondta fölényesen és köpködté száijából a port.

Laci csak pislogott, vörösre gyulladt szemmel; annyi ereje se volt, hogy elővegye zsebkendőjét.

— Démon volt... — nézett Klári az erdő felé. — Már Egerszeg felett jár.

— Gyáva banda! Úgy megijedtek egy kis széltől, hogy szeretnétek bögve hazaszaladni.

— En nem... nem ijedtem meg, — dagogta Laci és kezdett kotorászni a zsebkendője után.

— Igenis, megijedtél. Ha még egyszer ilyen gyáva leszel, elcsaplak. Beveszem a csapatba Fangler Bimbót és őt nevezem ki alvezérnek.

— Azt a kövéret? — kérdezte Klári.

— Igen. Az nem gyáva.

— Kóvér nem lehet magyar alvezér, kóvér csak török basa lehet.

Laci védekezett.

— Nem ijedtem volna meg, ha nálam a felszerelésem.

Klári lelkében visszatért a jelenség:

— Fekete köpeny volt rajta... szétnyílván lebegett utána... azért sötétedett el az ég...

— Felhő volt. Az ni, — mutatott Pali egy tovauszó gomolyagra.

— Leszakadt a köpenyéből...

— Buta liba vagy.

— Messziről jöhetett... fáradt volt... hogy zihált a tüdeje...

Pali felkapta a fejét.

— Elég volt a nyavalygásból. Gyerünk átkutatni az erdőt. Három irányban indulunk.

Észrevetődően alkonyodott. Míntha a démon szétszakadt köpenyét, amelyből itt is, ott is maradt egy foszlány, láthatatlan kezek gyorsan összevarrták volna. Óriási lepel volt már az egész, végigfeszült a világ felett és áthatolhatatlan feketesége nyelte a fényeket.

— Késő van már, menjünk haza, — borzongott Klári.

— Elmúlt hét óra, — nézte Laci a fák sejtelmesen nyúló árnyékát.

— Ki kell kémlelnünk az ellenséget.

A félelem kiűzte Lacit a játék s a fantázia kódéből.

— Nincs senki az erdőben, úgys tudod.

— Igenis van! Ali bég a hetvei tisztáson táborozik jancisárgival.

— Zongoradrója van Elza néninél.

Pali keze ökölbe szorult.

— Ezennel elcsaplak! És haditörvény-szék elé állítlak! Klári, te se jössz?

— Haza kell mennem.

— Még egyszer kérdezem: jössz velem, vagy nem?

— Félek... Félek a fekete erdőtől...

Pali nem szólt többet. Elszánt tűz lobbant szemében s nekivágott az erdőnek.

2.

A fekete erdő azóta már kedvelt kirándulóhely. És sok minden megváltozott. Években is elmúlt azóta több, mint húsz. Az «Arany Bány» szálló különterme. Virágdíszes asztalok, ragyogó csillárok, pezsgő. Cigány. Nagy bankett van Laci tiszteletére, akit kineveztek adóügyi szakmvevőnek, az örkéntes tűzoltóegylet pedig egyhangú lelkesedéssel megválasztotta parancsnokának.

Klári a sarokban ült Palival. Klári az ünnepele Laci felesége.

— Igazán csak véletlenül kerültél erre? — kérdezi Klári.

— Igen. A pártot jöttem szervezni.

— Úgy érzem, Pali, nem lesz belőled soha semmi.

— Hát tűzoltóparancsnok, az nem. A legközelebbi választáskor abszolút többséget kapunk, átvesszük a hatalmat és az uradból főispánt csinálunk. Méltóságos asszony leszel... És talán boldog is.

Klári elnéz a csillárok felé.

— Most is boldog vagyok.

— Nem vagy az. Látom a szemedből.

— Tévedsz. Álmos vagyok.

Laci éppen most igyekszik el mellettük nagy, bizonytalan léptekkel a cigány felé.

— Klári álmos, — mondja Pali.

— Nem megyünk haza. Szó sincs róla!... Dudas, az áldóját!... — rikkantja a cigánynak —, hogy oszongva: Kecskébaka fölmászott a fűzfára!

És Dudas húzza.

A sarokban kis csend.

— A szobaasszonytól tudtam meg róla-tok mindent. Mindig rögtön barátságot kötök a személyzettel, nemcsak demokratikus elveimről fogva, hanem természetesen önzésből is. Sokkal jobb kiszolgálást kap az ember. És egyszerre nem érzem, hogy csak egy hotelszobában lakom, hanem míntha nagyon enyhén és halványan az otthon hangulata lebegne körül. Mindez azért, mert a portás barátságosan rámköszön, a szobaasszony megkérdezi: «Hogy tetszik lenni?», a lehdiner pedig hunyorítva aianl helyeket, ahol agyonüthetem esetleges unalmamat.

— Van neked valakid? — kérdezi Klári.

— Ez most nem fontos... Szóval: ma reggel megérkeztem és míg a szobaasszony felhúzza a rolót, törülközőt tett a mosdóhoz, eresztett egy üveg vizet és az asztalra állította, érdeklődtem: milyen város ez; úgy találom, mondtam, hogy csendes, kispolgári fészek. Kíváncsi voltam, mit hallok róla annyi év után. «Egyáltalán nem csendes» — nevetett a szobaasszony. — «Különösen ez a szálloda nem csendes. Lenn, a kávéházban minden nap reggelig mulatnak a városi urak, még itt, a folyosón, a szobák körül is lármáznak. Tetszett volna látni, mi volt itt a múlt héten, mikor itt voltak a színészek! Somos számvevő úr négy-öt nap nem aludt otthon. Innen ment a hivatalba.»

— Nagyon jó színtársulat volt, — jegyzi meg Klári és úgy érzi, hogy a kóválygó füst, mint valami óriási köpeny ereszke-

dik rá. Beburkolja és alig kap már valami levegőt.

— Sokat mesélt Somos számvevő úrról, — folytatja Pali. — Gondoltam, felmegyek hozzá a hivatalba és minden további nélkül beverem a kobakját, de végül is úgy döntöttem, hogy megjelenek váratlanul itt, az ünnepi lakomán és előbb veled beszélék... A kislányod is... Megkértem az iskolaszolgát, hogy mutassa meg őket... A kislányod hasonlít rád.

— Az orra.

— És a szeme is. A haja is... Mond, Klári... mi ért nem az én feleségem letél?

— Mert fantasztikus terveid voltak, de munkád soha... Sokat sírt miattad az édesanyád... És, úgy emlékszem, nem is kérted meg a kezemet.

Pali tünődve lóbálja a fejét.

— Igaz... igaz...

Laci a cimbalomra vágja a poharát, aztán elővesz egy százpengőt.

— Így mulat egy úr! — botorkál oda hozzájuk.

Klári a karjára teszi a kezét.

— Sok pénzéd elfogy, Laci.

— Nem a tiedet költöm! Nem te kerese!

Pali arca kivörösödik.

— Ha megengeded, hazakísérem Klárit. Fárdat.

— Itt marad! Én parancsolok! Mi köződ nekem az én feleségemhez? Mi?

Megtántorodik.

— Banda! «Ég a kunyhó, ropog a nád...»

— Míg el nem oltjuk! — harsogják a cimborák.

Vad indulat feszíti Pali szívéit.

— Klári...

— Ne... ne mondi semmit... könyörgöm... Tudom, mit akarsz mondani.

— Egy ilyen vadállat mellett élsz?

— Ne... ne mondd tovább!

— Megvert. Azt is tudom... Gyere velem.

Klári megborzong. Felrémlik előtte a fekete erdő.

— Veled? — kérdezi ijedten Klári és reszket az ajka.

— Velem. Most. Azonnal.

Megremegnek a falak, meglódnak a csillárok, míntha valami pokoli, titokzatos erő súvított volna végig a termen. Aztán fojtó csend támad.

Valaki elordítja magát.

Klári felriad. A kezét szorítja egy kéz. Barna, izmos.

— Még egyszer kérdezem: jössz-e velem, vagy nem? — hangzik a férfi erőszakos kérdése.

Klári azonban úgy érzi, míntha rég eltűnt gyermekkorából jönne ez a hang, ez a kérdés.

Nézi Pali kezét. A kabátujja kopott, rojtos.

— El tudnád tartani a gyerekeimet?

Elszántan villan Pali szeme.

— El! Hinned kell bennem!

De amint mennek haza a hajnali, nyirkos ködben, egyre fenyegetőbben látszik a fekete erdő. Túl nő a házakon, az egész városban. És az ura most már nyugodt, ellágyult a részegségben.

Pali megszorítja a kezét a kapuban.

— Akkor én megyek, — mondja.

— Isten veled, Pali.

Titokzatosan suhog az erdő és elnyeli Pali. Klári tudja, hogy örökre.

Zörgő

VÁSZON és KELENGYE

fogalom

DEÁK F. UCCA 10.

MEGYERY ELLA

Afrikai barlanglakóknál ötórai teán

Tigrinna falu (Lybia)

Mintha óriási kemencévé tüzesedne a föld... nap, nap... az embernek már a lelke is káprázik ettől a mániákusan kitartó, lenyűgöző fénytől, ettől a zibbasztó, száraz, eszeveszett, lángolástól, ami elhatol mindenüvé és kiszívja idegeinkből az ellenállást; most látjuk csak, hogy árnyékországából jöttünk, a szürkület földjéről és Afrika varázsa mindnyájunkat elszédít...

Végre... egy kanyarulatnál, mint óriási görbe kard, felvillan egy sínpár, a Tripoliszt szelő három vasúti vonal legfontosabbika és benn vagyunk *El-Garian*-ban. Maga az állomás fehérre meszelt, földszintes épület, mint a hajduszoboszlói pályaudvar, csak éppen hogy igénytelenebb, elhagyatottabb a falu.

Oázis-embriók tenyérnyi zöldjei, olajfa, kőrís-, tamariszkusz-erdők ígéretei futnak el előttünk, akácligetek, zab- és árpakocok, szelíd kékeszöld vízfestésben. Menynyi heroizmus és szorgalom, így verekedni a létért, így ültetni fűszálat fűszál mellé, harcolva nappal, homokkal, széllel, a nindennél rettenetesebb *ghiblivel*, a számum édestestével, ami onnan jön délről. A nagy Szahara felől, forró csontkezelével szorongatva a torkot, elfulladásra lélekzetet... s völgyet vájva ott, hol eddig halkok hullámosodtak és hegygel borítva be a völgyet, hol tegnap még pálmakoronák legyezője ringott.

Ez *Tigrinna*, — a *trogloditák*, barlanglakók hazája, a déli eszkimóké, akiket a retentő hideg és retentő meleg, a *ghibli* és északi rokona a föld alá kényszerítettek s akik — azt hiszem — a világ legszabadabb emberei; akik raffináltságig primitív életükkel úgy hozzátartoznak Afrikához, annyira részei a sivatagnak, mint a nap és a homok.

*

Az árokparton egy görcsös, öreg olajfa. Ez alatt ebédelünk, a *tripoliszi Grand Hotel* jóvoltából, duskálva a pappendektarsolyokban, amit az olasz pályaudvarokon árult *cestinók* mintájára, a legkomplettebb *déjeuner-t* rejtik; a nap áll a fejünk fölött s a néma faluban tompán dobol a csönd... Pompeiben, a halott városban ebédelttem már egyszer így, Pallas-Athéné ledöntött oltárkövén ülve... s dobálva a morzsákat smaragd gyököcskéknek, melyek — mintha csak a régi lakók inkarnációi lennének — százával rebtentek-surrantak az átfültt kövek között.

Itt még bogár sem bujkál a portól-ősz fűnyalábok tövében, viszont elsőszempolyog valahonnan három arab kisgyerek.

Hosszú egymás mellett botladoznak, hal-

ványsárga arcukból gömbölyű fekete szemek parázslanak ki, mint fényes, fekete gombok. A legkisebbiknek, lehet vagy hároméves, markába tömök egy szelet sonkát, — megszagolja, megnyalja, mint a kishorjú, aztán mély meggyőződéssel rácsálni kezdi...

Egyszerre... egy hosszú, barna kéz nyúlik elő, kiüti a gyerek tenyeréből az enni-valót s pattogó szitkokat perget, mint a záporosó.

Szikár, szép szál arab, sudártermetű, akár a fatörzs, izmos, olajszínű legény, fekete szemű fényes és színjátós, mint a szkarabeusz szárnya. Mozdulatlan, tiszteletteljes öntudattal áll fehér kaftánja ráncaiba bujva, derekán ríktőzöld öv, a kiszolgált *mecharisti-k* jele.

Tehát katona volt, tevén nyargaló sivatagi huszár... s beszél olaszul, legalább is olyan jól, mint egy pesti nyelvtanár... s rögtön elő is adja: micsoda szentségtörésre csábítottuk a kislíut a darab sonkával!

Egyébként másfél órát diskuráltunk el igen barátságosan, időről, természéről, háziállatairól, gyerekeiről, első feleségéről, aki szárazbetegségben pusztult el a télen s az újról, akit két tevén és két lovon vásárolt, — tehát ugyanazokról a témákról, ugyanazon a tempós, lassú beszéddel, mint valami nyírsegi juhással, gulyással, kondással...

*

A barlanglakóknál vizitelünk. Fehérrizsásu napban kapaszkodunk fel a dombgerincen.

Ali mindig előttünk, kecses mozdulattal

*Bajnal
a Hargitán*

IRTA
HEGYALJAI
KISS GEZA

*Füstöl a völgyekatlan
Rajta pára-paptan,
Az ég is szürke még,
Nem szállnak cinegék.
Teljes templomi csend,
Pinty is alig pilyhent,
Szarvasok léptetnek
Szomjazva keletnek.
S arany minden itt fenn
Gyönyörködik Isten:
Mit ad a magyarnak.
Arany fű, ja, harmat.
A csúcs már párban ég,
Arany a hegy, az ég...
Kell napnak szebb nyitány?
Nap két a Hargitán.*

nyujtva a kezét, akár egy négyesfigurában. Mikor már harapni lehet a sötétséget, mélyen alattunk feldereng a sziklaút túlsó nyílása: megérkeztünk a barlanglakás udvarára.

Mintha kiszáradt, öblös kút fenekén lennénk, fejünk felett egy tenyérnyi ég, kétoldalt a felfelé szélesedő tölcser, félig a sziklába, félig az agyagos dombtestbe vágya. Lent, a mélység fenekén a lakóhelyül szolgáló üregek, külön az arab negyed, külön a gettó.

A két faj fanatikus harca, ami Lybiától Palesztináig, Palesztinától a Libanonig, mindenütt, ahol az emberiségnek ez a két legősibb törzse él, szünet nélkül lánghat, lobog, vagy szenved, de olthatatlanul ég, mint a pusztai tűz, — itt még hevesebb, mint Tripolisban s enyhítésére a szerelem is kevés!

Csak a minap történt, hogy a két városrész valóságos harcba állt egymással: egy arab ifjú jegyet váltott egy héber leánnyal, — száz évben egyszer történik ilyen csoda!

A szerelemből most is *casus belli* lett, mert az igazhívők felgyújtással fenyegettek nemcsak az ara lakását, nemcsak a tigrinnai, de a tripoliszi gettót is, úgy, hogy a parti végül is azt tette, amit mi felénk szokott: **visszament.**

*

Ali meginvitál a lakásába.

Előre siet és vendégszeretet ide, vendégszeretet oda: elbujtatta a hölgyeket a férfiszemektől. Nekem megengedi, hogy megnézzem az új asszonyt, aki pár hetes kishabájával sem látszik valami újnak, nővére viszont a legszebb *revütáncosnő* nál is szebb!

Tizenhétéves és persze ő is asszony, tiszta arab típus, magas, vékony, hajlékony, arc-bőre sima és sápadt, mint tompafényű elefántcsont, ideges lábán, kezén a körmök hennával festve, szemöldökének két ívét mély bevágásszerű, sötétlék vonal választja el egymástól s ez a jel megismétlődik az állán is. Nagy, sötét szemekkel, félig zavart, félig kíváncsi mosollyal néz rám, lassan jön közelebb, nagyon komplikált réz fejdíszei, karperecei, karkái, gyöngyei ütemesen zörrennek minden mozdulatára. Földet seprő burnuszát, mintha egy attrakciót leplezne le, ünneplésen vonja egyre széjjelebb, naiv fesztelenséggel kellei magát, érzi, élvezzi a helyzet rendkívüliségét, a nem túlsűrű vendégjárás szenzációját... s ebből a mohágból jobban felcsap az a tragikus háremszellem és rabszolgasors, ami az arab nők házasságát, életét jellemzi, mintha két kötet etnografiát olvasnánk végig.

Szegény kicsi Fatma, milyen érdeklődve néz reám.

Mennyire maradna még s hogy nógatja kotkodácsolva a nénje: lyulyulyu... s már vonszolja is kifelé az ajtón; annyi ideje van csak, hogy hátranyúljon, egy tarisznyába, s kezembe nyomjon két tyúktojást.

Megköszönöm... még egyszer rámosolyog s nem látom az életben többet.

Gyékényből font székek, asztal, alacsony háncságy, a sárga agyagpadlón is gyékények: ennyi a szoba bútorzata.

Ülünk a napfoltos félfomályban, a földre lapult priccen, hallgatunk, szívjuk a cigarettát. Nem kell kérdezni, nem kell feladni, csak belőlem buggyan ki a háziúr felé: — Nem unatkozik?

— Unatkozni? Nem értem mi az, signora...

Zavarba jövök, mint aki valami nagyon ostobát kérdeztél, érzem: a világ évszázadokra van ettől a sárkalyibától, melynek hűvös félsötétjében a kinti problémák úgy eltávolodnak, oly értelmetlenné válnak... és szégyelem magam az egész egyetemes civilizáció nevében...

Ali tudja az illendőséget, öt óra van, lehet szervirozni a teát.

Gyakorlott mozdulattal lapos dróttálcára ráállít egy parázzsal töltött vörös agyagfazekat, erre a kékmázos, füles teáskanánát és vár...

Pálmalegyezővel fújtatja a tüzet a virágcserepszerű tartóban, apró, vastag üveg pohárkákat szed elő s szépen sorbarakja őket a gyékényen. A teát nem forrázza, de főzi, méregerős, keserű esszenciát főz s ezt többször átönti, keveri, mint a barmixer.

Hallgatunk, isszuk a nagyon édes és nagyon fanyar bronzvörös levét, amibe Ali hatalmas darab fehér cukrokat tördelt dohányszínű ujjaiával, annyi gráciával, s oly ragyogó tisztán nyújtott át kinek-kinek, mint egy vendéglátó nagyherceg. Aztán még egy cigarettát s a five o'clock garden-partyvá alakul: felmegyünk egyet sétálni. Két arab lépdel el a pálmafák között, egy arab férfi és egy arab asszony, egy arab földműves és a felesége, vagy a *Caramanti* hercegek közül egy pár, — ezt itt sohasem lehet tudni.

Az asszony egyforma magas termetű a férfival, egész alakját homlokából leomló fehér vászon burkolja. A fejformájukban, a járásukban, a válluk nyugalmában oly végtelen kiegyensúlyozottság és hihetetlenül mély öntudat és méltóság.

Mögöttük hirtelen fellángol a naplenyugta: mályva-vörös, harsogó-sárga, szederjés-lila extázisban kezd égni a táj, mint egy neo-expresszionista festmény, az ember szinte tárgyszerűen tapintja maga körül Afrikát, s a titokzatos és végtelen sivatagi életet s egy pillanatra érzi, mit veszített el Európában, mikor felrázta magát a nagy keleti álomból, amiből itt még nem ébredtek fel.

A „KERINGŐK KIRÁLYA”

Látogatás Lehár Ferencnél

Valahogyan úgy éreztem magamat ezen a borongós őszi délutánon, fent a dunaparti szálló apartament-jában, Lehár Ferenc pesti otthonában, mintha kissé hazamentem volna. Haza, messze, vissza a multha, az Istenben boldogult diákkorba, a kis zalaparti városba, amelynek a nagyszállodája dísztermében, amikor tánciskola volt és én szöke-meg

Lehár Ferenc

barnafürtű kislányokat, esetenül átka-rolva, eleinte cselettem-botlottam, — míg végül is megtanultam keringeni azokra a fülbemászó melódiákra, amelyeket Lehár Ferenc szerzett.

Emlékszem, törött fogsorú zongora hangjaira táncoltunk, de még a lehangolt, szomorú instrumentum sem tudta meghamisítani a Lehár-muzsikát. Lehár! — mondták ki szinte áhítattal a nevét a szöke-meg barnafürtű kislányok, amikor az öreg zongora méhéből felhangzott — a keringő. Vig özevgy! — világoztotak fel a lányok, akik természetesen muzikálisabb lelkek voltak akkoriban, mint én és tudták a nagykeringő szövegét is. Igen, a múlt. A Vig özevgy. Kissé különös, de ez is hozzátartozik a magamfajta ember multjához.

Meg is említem ezt most Lehár Ferencnek és nyomban utána meg is kérdezem, hogyan született meg a «Vig özevgy». — Katonakarmester voltam akkor Bécsben... és egy nap jött a parancs, hogy az ezredet áthelyezik egy vidéki kis garnizonba. Nem akartam menni. Szerettem a várost, fiatal is voltam, szerelmes is a császárvárosba és leányiba. Valamennyit szerettem, rózsaszínű arcukkal, szökegűkkel, pizse kis orrukkal és természetesen a sok közül akadt egy, akinek még pizsbő volt az orra, rózsaszínűbb az arca és selyemszőke haja olyan volt, mint a magyar búzakalász.

— Ez a «szöke búzakalász» volt az oka, hogy nem mentem el Bécsből. Az ezred azonban elmasirozott és én ott marad-

tam állás nélkül. Amint Bécsben híre terjedt, hogy Lehár zenekar nélkül maradt, nyomban jelentkezték a különböző zenekarok vezetői. Nem tudunk megegyezni. Végül a Volksquarten-ben dirigáltam egy 200 tagú zenekart, próbaképpen, mert Bécs egyik legnépszerűbb zenekarának vezetői akarták meglátni, hogy mit is tudok. Tizenöt komoly úr hallgatta végig a hangversenyt, mint a bírálóbizottság tagjai, vényeltem akkor klasszikus operát, könnyű zenét, volt is taps bőségesen, csak... csak hát a hangverseny végén a tizenöt komoly úr felállt és szó nélkül távozott...

— Na, a karnagyí álásnak most már be-fellegzett — dilapítottam meg magamban ezek után. Helyes is volt a megállapításom. Másnap ugyanis megjutottam, hogy a bírálóbizottság tagjai között volt Heuberger, az «Operabá» zeneszerzője, aki kijelentette: «ez a Lehár remekül dirigálja a komoly zenét, de a walezerekhez azután fogalma sincs.»

— Heuberger döntötte el végeredményben sorsomat, Karnagy, vagy komponista. Karnagy nem lehettem. Így hát állástalanul, kis lemondások és küzdelmek árán megszületett a «Vig özevgy». Világsiker robbant ki belőle.

... Jóságos Isten, mennyi szép és szomorú idő múlt is el azóta.

Múlt? Idő? Évek? Nézem a mestert, mindig mosolygós arcát és látom a kék szeme eleven csillogását, derű, frissesség, aktivitás. Ötvenéves művészi pályával — hetvenkétéves korban — ezt nevezik «örök ifjúságnak».

Nos, igen. Világsiker, vagyon, olyan népszerűség, amely kerek e földön nem szegődött egyetlen zeneszerzőhöz sem, Lehár Ferencnek mindez megvan. Harminc operett. Ennyit szerzett eddig Lehár Ferenc. Hogy melyiket szereti legjobban?

— Ha a sokgyermekes anyát megkérdeznék, hogy melyik gyermekét szereti legjobban, bajosan tudna válaszolni. Talán a leggyengébbet.

...Lehár Ferenc az év legtöbb hónapját Bécsben tölti, ahol villája van, ablakai a Dunára néznek, mert az egykori komáromi fiú örök szerelmese a Dunának, aztán okos kis kuttyója van, meg ötvenéves teknősbéki és egy tucat sárga kanári madara. Ezek egymás között versenyt fűtyülnek a Lehár-keringőket.

— Ugy jövök Budapestre, mindig olyan jókedvűen, örömmel, mintha itt is volna otthonom. Mint ahogyan ezt a szállodái lakosatlályomat annak is tartom. Elvégre az ablakai ennek is a Dunára néznek. Ugyis mondhatnám, hogy Bécsben lakásom is van, Budapesten meg csak második otthonom.

Lehár Ferenc most hetvenkét éves. Hófehér a haja, mint a frissen hullott hó. De szerinte nem ősz. Tiltakozik is az ellen, hogy állandóan «ősz mesternek» titulálják. A szálló szobájának asztalán szövegkönyvek. Lehár-muzsikára várnak.

— Meg is csinálom, — mondja olyan jókedvűen, annyi aktivitással, mintha most indulna neki az életnek.

Boldog ember és jó ember. Millióknak szerzett és szerez felejtethetlen órákat örökös szép muzsikájával. Mintha érezné, tudná, hogy szükségünk is van rá...

Szentgyörgyi Ferenc

Agyafurt ötlet

Mr. James P. Henslogh bankár Ohióban. Iródiájába benyitott egy napon Mr. Philip MacCoy és egész egyszerűen hitelt kért.

Mr. Henslogh gyanakvóan nézte az ügyfél alaposan kopott eleganciáját.

— Pénz kell? — kérdezte, egészen fölösleges módon és szivarja végét, ahogyan ez ilyenkor szokásos, szája egyik sarkából áthengerelte a másikba. — Mennyi kell és mire?

Mr. MacCoy egyenesen ült a helyén és megadta a választ:

— No kérem... a következőkről van szó... Van egy ötletem, egy pompás ötletem... Ez nekem sok pénzt fog hozni... De ezt az ötletet nem mondhatom el önnek... Mert ha tudná, hogy miről van szó, akkor én már el is vettem a játékot. Ilyenformán nálam két eset lehetséges: vagy megkoptom a pénzt, anélkül, hogy elmondom az ötletet, vagy pedig várnom kell vele, amíg a szükséges kétezer dollárt megkeresem... Csak hogy olyan sokáig aligha élek... No kérem, erről van szó.

Mr. Henslogh a szivarcsutkát újra áthengerelte a szája másik szögletébe:

— És ön azt hiszi, hogy akad ember az Egyesült Államokban, aki ad önnek kétezer dollárt anélkül, hogy tudná, mire? Miféle biztosítékot adhat?

— Semmifélt, uram! Nyílt kártyával játszom. Nem vagyok azok közül való, aki lehozza a csillagokat az égről, aki izogmozog és hazudik és mit tudom én, miféle mókákkal áll elő. En nyíltan beszélek, még ha nem is hangzik biztatóan... Nos hát, uram, nézzzen ide! St. Paul fogház igazgatósága itt bizonyítja, hogy egy bizonyos nevezetű Philip MacCoy hét évig, négy hónapig és tizenkét napig ült az ottani fogházban, csalásért és a hátralévő hét év, hét hónap és tizennyolc napra föltételesen szabadlábra helyezték. Láthatja tehát, hogy én egy föltételesen elbocsátott rab vagyok, a rendőrség és a bíróságok ismerik személyleírásomat, ujjlenyomataimat, tartózkodási helyemet és mindennapi életemet. Állandó rendőri felügyelet alatt állok. No már most, nem vagyok senki, nincsen semmi. Amint a legcsekélyebbet csinálom, holnap már folytatnom az életemet a fogházban. És akkor visszavonhatatlanul hét évig, hét hónapig és tizennyolc napig! Így hát nem adhatok semmiféle biztosítékot. Nincsen tehát egyebem, csupán csak a jó ötletem. Már most igazán azt hiszi, Mr. Henslogh, hogy az ön hitvány kétezer dollárjáért még egyszer lecsukatom magamat? Mit ér Newyork első bankjainak adósságlevele, zálogjegye és ingatlanbiztosítéka ezzel a biztosítással szemben, melyet én nyújtok önnek? Rongy papír mindez, az Egyesült Államok kezességével szemben. Le voltam csukva, rendben van! De megelégettem! Érthető ez, uram? James P. Henslogh kivett íróasztala fiókjából két piszkos ezerdolláros bankjegyet.

— Van igazolványa? — kérdezte.

MacCoy az asztalra tett egy újságvágást. Az volt rajta olvasható, hogy a Federal Bureau of Investigation U. S. Department of Justice, Washington D. C. kéri, tartóztassák le a mellékelt fényképen látható Philip MacCoyt, ennyi meg ennyi éves, utóljára ott meg ott lakott,

EGY NAGY REGÉNY-TÍZ ÍVEN

Papp Jenő könyve: Menekülő fiatalember

A kritikus asztalán toronymagasságban állanak a legújabban megjelent könyvek, az úgynevezett «recenziós példányok» s ugyancsak fő a feje, hogyan számoljon be a közönségnek ennyi friss kötetéről, hiszen mire elolvass egyet, három új jelenik meg. Nagyon öröndetes jelenség, hogy a közönség szeret olvasni és a kiadók nem győzik kielégíteni mohóságát. Igaz, hogy ez a nagy olvasási láz rendszerint a történelmi idők kísérő jelensége s a tömeg idegállapotából ered, de tartós nyomai maradnak; aki egyszer belekóstolt az olvasás gyönyörűségébe, az nem szokik le róla a zord idők változásával sem.

A toronymagasságra növekedő könyv-újdonosságok azonban gondolkodóba kell, hogy ejtsék a kritikust. A nagy «konjunktúrával» együtt jár, hogy a kiadói, tehát az üzleti szempontok jobban érvényesülnek, mint az irodalmiak. A közönség manapság a *vaslag* könyveket szereti s nagyon érdeklik az új írók. A kiadó tehát új írót keres és *testes* köteteket ad ki. Új író pedig akad bőven, olyan is, — főként olyan — akinek a szorgalma a legnagyobb erőnye. A konjunktúra felfedezettjeinek hatalmas könyvei között pedig a kritikus alig talál olyan munkát, amely más időkben megjelenhetett volna; a legnagyobb részük „lefetye-regény”, vagy pedig „vie romancée”, a dilettánsoknak ez a kedvenc műfaja, a féltehetségek mankója. A ma tucatiróinak kilencven százalékra rávetette magát a regényes életrajzra, hiszen a tudományos biográfiákban készen kapja a «regény» anyagát; csak fel kell önteni egy kis irodalmi szüsszal és megvan az alkotás...

Papp Jenő új regénye, a *Menekülő fiatalember* külsejében szerény, tíz éves munka. De ez az aránylag s manapság egészen szokatlanul kis terjedelmű munka *súlyával* szinte agyonnyomja a vaskos újdonságok nagy tömegét. Mert a kitűnő írónak ez a könyve nem kiadói inspirációra, hanem *belső kényszerből*, a teremtő művész mondanivalóiból született.

A *Menekülő fiatalember* hőse egy bácskai

ifjú, aki az első világháborút követő összeomlás idején — a nagy konjunktúrák korszakában — a fővárosba menekül, hogy mérés álmaít megvalósítsa és érvényesüljön. Itt aztán végigéli néhány társadalmi osztály, jobban mondva *kaszt* életét, de boldogságát ott találja meg egy igaz szerelem révén, ahol a legkevésbé remélte: a polgári életformában. A mese csak keret, vagy mondjuk, ürügy arra, hogy Papp Jenő, a csillogó szavú rádiókrónikás, a mélyenjáró, modern morólista a két világháború közötti Budapest aculatát megrajzolja, egy-egy típus életrekelésével, egész társadalmi osztályokat jellemezzen s az élethű epizódfigurák mozaikjából élénk tárja a főváros lelkületét.

Ez a terjedelmére nézve kicsiny, de tartalmilag «nagy regény» — Budapest regénye; egy olyan munka, amelyben időtlen értékek vannak, mert egy nagy város tökéletes korrajza van benne, s választ ad a későbbi nemzedékek kérdésére is, hogy milyen lehetett Budapest az első világháborút követő nagy politikai, társadalmi és gazdasági válság idején.

A kritikus, aki rémülten mered az íróasztalán tornyosuló újdonságok nagy tömegére, hálás szívvel köszöni meg Papp Jenőnek azt a nagy élvezetet, lelki felüdülést és vigaszt, amit könyve, a *Menekülő fiatalember* jelentett a sok vaskos és üres regény, és zavarba ejtő regényes életrajz után, amelyből még a kritikus se tudja kihámozni, hogy mennyi az igazság s mennyi a kitalálás benne. Papp Jenő regénye a valóságot írta meg fővárosunk életének egyik izgalmasan érdekes korszakáról, az írói valóságot — s ennek a nehéz feladatnak ragyogó megoldásával gazdagabbá tette mai irodalmunkat, amely mennyiségben bőséges, de igazi értékekben bizony elég szegény.

A tomboló dilettantizmus korában mind öröme a kritikusknak minden komoly felfedezés. Papp Jenő minden könyve a felfedezés élményével hat, mert mindig új, érdekes és mély mondanivalói vannak.

Orbók Attila

akit csalásért és erőszakoskodásért köröznék.

— Ez az én köröző levelem. Megelégszik ezzel? — kérdezte.

MacCoy aláírta a nyugtát, fogta a két szennyes bankót és távozott...

Néhány hét múlva az újságok azt a hírt hozták, hogy egy Philip MacCoy nevezetű ember jó csomó pénzzel megszökött. Olvan bizalomkeltően hatott, hogy fogásának a legravaszabb és legóvatosabb pénzemberek bedőltek. A kárvalottak jelentkezzenek.

James P. Henslogh jelentkezett. A rendőrbiztos megkérdezte:

— Miféle biztosítékot adott önnek?

— Semmifélt.

— Akkor miért hitelezett neki? Annak az embernek nem volt semmije.

— De igen! Multja volt! Rendőri felügyelet alatt áll.

— Akkor ezzel megtévesztette. Mi nem ügyelünk rá.

— Hogyan? — kérdezte Henslogh rémülten. — Hiszen föltételesen szabadlábra helyezték.

— Szó sincs róla! Sohase volt lezárva.

— De hiszen köröző levelet adtak ki ellene!

— Ez mind csalás! Ennek az embernek soha semmiféle dolga se volt a rendőrséggel.

Ekkor James P. Henslogh magába roskadt.

— A pénzem elveszett! — hörögte tompán. — En tökfilkó! Hiteleztem egy feddhetetlennek!

Othton egy levél várta:

«Kedves uram! Szénácskámát szerencsésen tető alá hoztam. Valószínűen tudja már, hogy nem vagyok az, akinek mondtam magamat. Csupán meg akartam nyerni bizalmát és ezért csalafintáskodtam. De egy dolog volt, ami nem csalás, még pedig az ötletem. Valóban volt egy ötletem és ez kitűnően bevált. Néha jövedelmezőbb, ha az ember nem volt tolvaj és azt állítja, hogy volt, mintha az volt és tagadja. Nem kell tolvajnak lenni, csak úgy kell tenni, mintha. Ugy-e, hogy finom ötlet volt?...»

DIVAT

Kobaltkék bársony estélyi vagy színházi ruha arany láncóvvel, 2 aranystrasszos klipsszel.

NÁGAY SZALON MODELLJEI

Fekete trikó estélyi ruha csau-csau-színű szövet felsőrésszel.

Vikamanszind jersey estélyi ruha csau-csau-színű szövet felsőrésszel. Magas nyúlóalakon hódító hatású.

Amerikai
oposun
sportbunda.

Fekete perzsa
bunda buggyos hát,
keskeny sálgallérral.

Különlegesen
összeállított ujjakkal
válogatott prémek-
ből nerz bunda
délutánra és estére.

SCHMIDEG
SZŐRMESZALON
MODELLJEI
*
HERZOGH
FODRÁSZ-SZALON
ÉS
QUINT
HAJKREÁCIÓK

Drap hermelin boleró
estélyi ruhához.

Ezüstróka kabátka,
délután és este is viselhető.

Fehérróka boleró
estélyi ruhához.

Nerz boleró délután
és este is viselhető.

Fenti bundák és
bolerók a párisi-utcai
SCHMIDEG
cég modelljei

SZITA JÓZSEF MODELLISTA KREÁCIÓI

Elegáns hosszított vállú, fekete szövetkabát, ezüstrókgallérral és széles kézelőkkel. Fiatalos hatású a bogra kötött övvel.

Világosszürke szövetkabát fekete szil-sállal, mely muffot is pótol.

Barna kabát érdekes zsebmegoldással, mely majdnem a derékig ér. Barna mókuskézlelőkkel, de szőrme nélkül is divatos.

Fekete téli kosztüm, katonagallérral, a kabát eleje breitschwanz utánzatú anyagból, a zsebek szövetből.

Kék téli kosztüm zárt ujjakkal, a kabát szélén széles tűzéssel. A zsebek nutria szőrmézéssel.

Egyszerű szabású zöld szövetből készült téli kosztüm mindennapi használatra.

Szentpétervári kaland

IRTA:
SZENTGYÖRGYI FERENC

Dimitrics Alexejuék hívták, hadnagy volt, mint én és haza akart jutni a szent birodalomba, úgy mint én.

Három nap múlva, a harmadik nap éjszakáján egyetlen petroleumlámpával világított állomás előtt kiürítették az egész vonatot. Tovább nem lehetett menni, mert a vágányok fel voltak szedve. Zuhogott az eső, hideg szél süvített és olyan fekete volt az éjszaka, hogy az orrom hegyéig sem láttam.

Dimitricsel nekivágtunk a vak, sötét éjszakának és térdig sárosak voltunk, köpenyünkön pedig facsarni lehetett az esőtől, amikor kifulladásra, ziháló mellett elértük az első házat és bebuktunk egy ajtón.

Melegség és valami fojtó szag csapott meg bennünket és amikor néhány lépést tettünk előre, éreztük, hogy valami süppedő puhóságban gázolunk. Kitépogattuk a sötétben és megállapítottuk, hogy széna van alattunk. Erre úgy, ahogy voltunk, csapzottan, sárosan, vízesen végigdobtuk magunkat a szénán és a következő percben már aludtunk is. Reggel újra elindultunk.

Napokig, hetekig döcögünk lezüllött vonatokon, trágyahordó szekereken, loholtunk gyalog, vízben és sárban, aludtunk istállóban, félíg leégett házak üres falai között és imádkoztunk és térdre borultunk, amikor Ukrajnánál ráléptünk az orosz földre.

Azután...

Azután az történt, hogy amikor felálltunk, valahol egyszerre eldőrdült két fegyver és a következő pillanatban Dimitrics Alexej megtáncorodott. Megtáncorodott és arccal előrebukva végizuhant a földre. Arnyi időm még volt, hogy én is levágódjam melléje, mert a két fegyver újra döbrent és a két golyó alig tíz lépésre előttem vágta fel a földet. Perceként fel feküdtem némán és mozdulatlanul, majd odasúgtam Dimitricsnek:

— Alexej, élsz?

Nem kaptam feleletet.

Akkor óvatosan kinyújtottam a kezemt és megkerestem Dimitrics Alexej pulzusát.

Dimitrics Alexej ereiben már béke volt és nyugalom.

Félíg feleltem a fejemet és arrafelé néztem, ahonnan a puskalövések jöttek. Senkit sem láttam.

Nagy esend volt és lassan alkonyodott már.

...Drága bajtársam, Dimitrics Alexej, te, akinek meleg, piros vérét olyan mőhön szívta be a szent orosz föld, úgy-e megbocsádot, hogy Ivanovics Péter a te elnemt szívved mellett az ő dobogó szívére gondolt és az élet, ez a minden komisszága mellett is ragyogó, szép élet jutott az eszébe, amikor magához vette a te irataidat, amelyre nekem már nem volt szükségem, — hiszen a mennyek kapujában legitimáció nélkül is beléphet a cár őfelsége bakatisztje — magához vette a te irataidat, mert Ivanovics Péter tudta, nagyon jól tudta, hogy Atyuska földjét a forradalom második hulláma söpri végig és a Péter-Pál erődben gépfegyvertűzzel lövik halomra a cári uralom embereit.

A te apád, Dimitrics Alexej, a bolszajai munkástelep egyszerű üzemeztője volt, Ivanovics Péter apjával pedig naponta kétszer fogott kezét a cár.

Ugy-e, most már megérted, hogy a

halott Dimitrics Alexej irataira miért volt szüksége az élő Ivanovics Péternek?

3.

Erre a napra pontosan emlékszem.

Ezerkilencszáztizenkilenc november huszadika volt. Édesanyám Ivanovics Vera asszony sírján, a Néva vizén jég-táblák zörögtek és a Téli Palota előtti teret kozák lovak tisztították meg a néptől, amely kényerét követelt a palota új lakójától, Lenintől.

Mint mondom, ezerkilencszáztizenkilenc november 20-ika volt ekkor és én, Ivanovics Péter, a cár őfelsége 264. gyalogezredének néhai hadnagya, ezen a napon két kezemmel, amely annyiszor sirongatta meg Ilonka Mária-Anna aranyzőke, selymes haját, azzal a két kézzel, amely gyerekkoromban anyáért Ivanovics Vera asszony hosszú és boldog életéért kulesolódott össze innárá, ezzel a két kézzel, ezen a napon megfojtottam egy embert.

Különben, ne... Várjunk csak egy pillanatra... Nekem még előbb el kell mondanom, hogy Pétervárott, amely ekkor már Leningrad volt, a Gumszalka utcában láktam, a Péter-Pál erőd közeli szomszédságában. Dimitrics Alexej néven bérletem egy kis villa egyik szobáját és jóformán hetekig nem mozdultam ki a lakásból. Csak ültem a szoba félhomályában, vagy odaléptem az ablakhoz és a kissé félrehúzott ablakfüggöny mögül az erőd kapuját néztem, amely szinte percenként csapódott be, nagy döngéssel, az áldozatok mögött. Pétervári tartózkodásom második hetében már kinyomoztam azt is, hogy a Kerenszki-forradalom leverése után került apám, Ivanovics Fedor, a cár gárda-erődese a Péter-Pál erőd kazamatájába és amikor már csak esont és bór lett az egykor daliás, délceg gárdatisztből, akkor az erőd udvarán gépfegyvertűzzel szitává lötték.

Gyilkosa, hóhéra Rapanov Boriszláv répbiztos volt. Ugyanaz a Rapanov Boriszláv, aki anyámmal, Ivanovics Vera asszonnyal, a cárné udvarhölgyével egy jégvirágos, dermesztő decemberi napon felmosatta a Téli Palota márványlépcsőjét, hogy utána Ivanovics Vera asszony eltűnjék örökre a Néva hullámsírjában.

Ugyanaz a Rapanov Boriszláv, akit...

Igen, azonnal... Csak még annyit, hogy engem, aki a második forradalom után érkeztem meg Pétervárra, eleinte legalább hetenként háromszor berendeltek a vörös gárdisták parancsnokságára, igazoltatás végett.

A parancsnokság a Téli Palota egyik szárnyában volt elhelyezve. Én valahányszor itt megjelentem, mindig egy zömök, szélesvállú, horpadthomlokú, vörhenyes szakállú férfi elé kerültem, aki amikor átvettem tőlem a Dimitrics Alexej névre kiállított igazoló iratot és amikor visszaadta szürke szemével hosszan rámnézett és szája szögletében, mintha valami gúnys mosoly vibrált volna, amikor azt mondta:

— Rendben van. Elmehet.

Ezen a napon, 1919 november 20-án, délután 3 órakor szintén a Téli Palotába indultam, hogy ismét, immáron talán már századszor igazoljam magamat. Benn az épületben a járást már annyira ismertem, hogy becsukott szemmel is odataláltam volna a vörhe-

nyesszakállú, szürkeszemű bolsevik szobájába.

Amikor az elsőemeleti folyosóhoz értem, ahonnan balra egy hosszú, keskeny elöszobán lehetett bejutni a hivatalos helyiségbe, — egy félkarú óriási kozák lépett elém.

— Hová mégy?

— Jelentkezni akarok — feleltem.

— Két ajtóval tovább. Rapanov Boriszláv népbiztos elvtárs.

Lábam megdermedt. Nem tudtam megmozdulni.

Na, nem érted? — rivált rám a félkarú óriás. — Rapanov Boriszláv népbiztos elvtárs. Ott a második ajtón...

Ott voltam. Előtte. Hogyan jutottam be hozzá, már nem emlékszem. De ott voltam, előtte, a szélesvállú, a tömzsi vörhenyesszakállú, apró, szürkeszemű ember előtt, aki már százszor kutatta az arcomat, százszor mosolygott rám gúnys mosollyal és akiről most tudtam meg, hogy Rapanov Boriszláv, ugyanaz a Rapanov Boriszláv, aki...

Igen, még csak annyit, hogy Rapanov Boriszláv keze már kinyúlt a riadóesésgől felé, amikor én véres szemekkel, elborult aggyal megragadtam a torkát. Vastag, puha hájrétég tartarta ezt a torkot, úgy hogy amikor elengedtem, mind a tíz ujjam nyoma meglátszott a zsírpárnákon. És az élet a nyitott szájon kiröpített belőle.

Arra emlékszem, hogy halottsápadt voltam és a szívem a gégémben zakatolt, amikor kiléptem a szobából és az ajtóra ráfordítottam a zárt. A kulcsot kihúztam és zsebrevágtam. Futni, rohanni akartam és úgy mentem végig az üres előszobán és a folyosón, mint ahogyan az ebédutáni sétáját végzi az ember a tengerparti korzón.

A kozák-óriás, amikor elmentem előtte, rámböfentett.

— Na, rendben van?

— Re... rendben van — nyögtem és úgy éreztem, hogy a kimondott szavak után a szájam padlásához tapad a nyelvem.

De a lépcsőknél már nem bírtam tovább ezt az ónaralmat. Kettesével, hármásával ugrottam át a lépcsőfokokat és félíg futólépésekkel fordultam ki a palota kapuján.

— Nem tudsz vigyázni? — kiáltott valaki rám.

— Bo... bocsanát — hebegtem és már rohantam is tovább.

Talán tíz lépést futottam, talán huszat, amikor egyszerre felém süvített egy hang:

— Ivanovics!... Ivanovics Péter!

Visszanéztem. Egy vörösgárdista intgetett, hadonászott a palota kapujában. Ugyanaz, akibe az előbb beleütöttem. Visszakaptam a fejemet és „Isten most segíts!” — mondtam félhangosan és rohantam tovább. Egyik melékután be, a másikon ki, csapzott volt a hajam, a verejték gyöngyözött a homlokomon, a szívem megbolondult, de hazaértem. Összeszemmagoltam, amit tudtam, amire gondoltam, még székségem lehet és a hirtelen jött alkonyatban, messze az öbölben találtam egy indulásra kész svéd hajót.

Nem tudom, de azt hiszem, amikor betörték Rapanov Boriszláv szobájának ajtaját, én már az izgalomtól kimerültem, mélyen aludtam a kajútban és a hajó, orrával belefűrődve a sötét ködbe, lomhán úszott Stockholm felé.

(Folyt. köv.)

IZSÁKY MARGIT

Az új estélyiruha-stílus

Minden nő szép estélyi ruhában. Ez tagadhatatlan. Reménytelen eset az a hölg — ha kövér — ha sovány —, aki nem talál magának valami olyan ruhacsodát, amibe ha belebújik, pontosan száz százalékkal szebb sajátmagánál. A hosszú ruha idealizál — és erre nagy szükség van manapság, sajnos — a kövér soványnak, a sovány lengének látszik benne, nemcsak az esti világítás, de a ruha is hizeleg. Volt esze Hamupipókének, hogy bálban akart találkozni a királyfival, aki délelőtt a konyhában ócska pulloverben és félretaposott sarkú cipőben rá se fűtyült volna. (Ez az egész Hamupipóke-komplexum különben jellemző a nőkre, hát nem minden kislány első és legkedvesebb meséje a Hamupipóke? Talán a királyfi miatt? Dehogya, a ruha miatt.) Régi dolog már ez.

Amint hogy volt eszköz a nőknek, akik circa ezer esztendeje hosszú ruhában sleppeltek szerte Európában — a hosszú ruha szépít, fiatalít, lásd fentebb — és csak az első világháború után jutott eszközbe megmutatni a lábszárakat és a térdkalcsukat. Ennek is megvolt az oka. A dolgozó nő nem járhat földet seprő ruhában. A rövid ruha nem kacérság, hanem munkaruha. Nincs igazuk a kegyes szemfogatónak. Hát a parasz-asszonyok nem térdig érő rokolyában dolgoznak? Az igaz, de tessék összehasonlítani a földműves asszonyok munkafarmját és munkatempóját az ipari munkásnékéval. Villamoskalauzáló földet seprő szoknyában. Ugyan kérem. A szép, sok, hosszú szoknya teher. Energia-pocsékolás. A dekoratív hosszú ruha fizikai megterhelés, ami nélkül is elég nehéz a mai nők élete. A katonák sem harcolnak már égszínké huszárdolmányban. A hízogó, a kedves hosszú ruha megmaradt hát ünnepi viseletnek, melyben kis fáradtsággal mindenki szép lehetett.

Írlyegyek vagyunk, kedves felebarátaink, sőt felebarátnőink. Ügylátszik, megint meguntuk, hogy volt egy ruhaféleség, amelyben csúnya és gazdag egyformán kivirult. Eddig az estélyiruhában a rossz láb nem látszott, a derék karcsúbb volt, a dekoltázsából pedig mindenki megmutogatta ép azt a darabot, amit megmutathattak. És amelyre, ó, napközben nem hívhatta fel a figyelmet. És melyik nőnek nincs valamely olyan szépsége, amelyet bizony mutogatna. Ha egyebet nem, hát a hátát. Így támadtak a nyakig gombolt, csípőig felhasított estélyiruhák.

Hát ennek most befellegzett. Vészt hírdetek! Kitalálták az új stílusú estélyiruhát! Ezt pedig száz nő közül kilencvenkilenc nem veheti fel.

Muráti Lili a hibás, ő viselt először sportszerű, kisanogolós nagyestélyit. Gálaruhát bubi nyakkal, zsebekkel, zakó-fazonban és hosszú ujjakkal. De ami most jön, még sokkal borzasztóbb. Ezeket az új estélyiruhákat csak abszolút tökéletes alakú nő veheti fel. Lehet valaki szőke, mint a tavasz, ifjú és rózsaszín, mint a vadrózsáé, ha egy kicsit több van elől és egy kicsit több van hátul... akkor ezekben a ruhákban már lehetetlen.

Mert ezek a ruhák tapadnak, akárcsak a vizes úszótrikó. Jerseyből is készülnek. Szűkek, szoborszerűek, el vannak látva a legkülönbözőbb redőkkel és csavarásokkal. Tessék csak megnézni a címlapon azt az álomszerű három estélyit, mind jerseyből készül és úgy tapad, de úgy... Ezen még a kombinéfüző sem segít. Csinálhatjuk feketéből, mint a másodikat, ciklámenlilából, csau-csauval kombinált palaszürkéből, bármilyenből, ezt a ruhát csak centiméterekre kiszámított hölgy veheti fel.

Igaz, hogy az aztán gyönyörű benne. **Megszakad az ember szíve**, ha ezekre a bundákra néz. Istenem, mennyi szép bunda és mind a másé. Vagy legalább is pont nekem nincs pénzem ahhoz, hogy ezt a filmsztároknak való nercbundát megvegyem. Az első kettő, az amerikai oposszum és a perzsa, hát az még csak, csak... Aki elszánja magát, árban elérhető és örökös darab. Luxuscikkek a négy prém-boleró is. A legkevésbé talán az ezüst-róka, mert az télen-nyáron, délután, este, mindenkor viselhető. A fehér rókát nem ajánlanám asszonyoknak, csak fiatal lányoknak való. Akárhogyan mondja a férjecske, hogy milyen gyönyörű az én kis galambom, ne, a világért se. A legplatinább asszonykának se tessék a fehér rókát megvenni. Ott az ezüst-róka. És ha sok a pénze, a nercboleró.

Az egyedüli enyhítő körülmény, hogy szövetkabát is van a világon. És aki elszánja magát egy ezüstszínű, vajpuha, tiszta gyapjuszövetből készült kabátra — hogy a szövetet honnan szerzi meg, az az ő dolga —, olyan hatásos lehet, mint Amerika legegánsabb színésznője, Loretta Young. Ezen a bizonyos ezüstszürke télikabátban remek tipp a fekete szilsál, ami elől olyan, hogy ha akarom sál, ha akarom muff. Ezt az ötletet különben kosztümre is bátran le lehet lopni. Jó muffpótlék a barna kabát könyökig

A szépség mulandó...!

Régen sok szó esett erről, de ma már — a hormon- és vitaminkutatás idején — csupán a helyes kozmetikai készítmény megválasztásán múlik a szépség megszerzése és annak megőrzése. Régen, különösen a száraz arcbőr célszerű ápolása okozott komoly gondokat a nőknek, — és joggal, — mert köztudomású, hogy az arcbőr szárazságának elhanyagolása a bőr üdéségének korai elvesztéséhez és feltétlenül időelőtti ráncosodáshoz vezet. Ma már ezek a gondok nem problémák többé! A Hormocith B. krém speciális összetétele lehetővé tette, hogy a száraz arcbőrű nők szépsége se legyen mulandó. Ez a különleges krém, amelyet a legfelsőbb tízezer dármai és a színházi világ kedvencei egyaránt állandóan és rendszeresen használnak, már 1—2 nap alatt megszünteti az arcbőr szárazságát és megakadályozza az oly fájó időelőtti ráncok és szarkalábak keletkezését. Asszonyom! A Hormocith B. krém a tartós szépséget és ezen keresztül a tartós fiataltságot jelenti Önnek! Propagandatégely 4.— pengő, nagy tégely 6.50 pengő. (A krémhez mellékelve van a száraz arcbőr minden problémájára útmutatót adó 16 oldalas Hormocith tanácsadó.) Magyarországi főraktár: Dr. Blitz Drogéria, Budapest, Vilmos császár-út 23/a. Vidékre postai szétküldés.

erő kezelője, a legértelmesebb ötlet viszont a fekete kosztüm elején levő fekete breitschwanz, mert így, annak ellenére, hogy mi nők előszeretettel viselünk nem praktikus dolgokat, ez a kabát meleg is. Régi maradék csikóbunda feltámadását is jelentheti, mert arra szerfelett alkalmas. Nem muszáj mindenkinek breitschwanzot viselni. Akkor természetesen olyan színű a kosztüm, mint a bundamaradék.

A téli kosztüm megvetendő dolog. Aki teheti és aki szereti... az utolsóelőtti meg lehet csináltatni sötétkékből, sötétszürkéből, magvörösínből és itt a prém — hogy abszolút célszerűek legyünk —, a zsebre kerül. Jó a legutolsó palackzöld kosztüm is, főképp molett hölgyeknek. Ezt aztán bátran fel lehet venni nyolcvan kilón felül.

Kellemes ruhagondokat kívánok.

**VÁSZON
FEHÉRNEMŰ
KELENGYE**

**Mössner
IV., VÁCI-UTCA 1SZ.**

Színházi esték

Kedves Mukányi úr, engedje meg, hogy meghatottan üdvözljem Önt a Nemzeti Színház színpadán, abból az alkalomból, hogy a könyvtár polcáról leemelték, majd kicsinosítva ismét a közönség elé vitték Csiky Gergelynek Önről írott kitűnő vigjátékát. Ne csodálkozzék azon Nagyságod, hogy én ilyen közvetlen formában fordulok személyéhez, de hát mi már nagyon régi jó ismerősök vagyunk, jóegynéhány nemzedék óta. Ön nem is tudja, hogy már a nagyapáink mennyit meséltek nekünk becses személyéről és bizonyára észre sem vesz engem, mikor az utcán elhaladunk egymás mellett, pedig naponta találkozunk, szinte óránként látom Önt, más-más néven, más-más szabású kabátban, de — ugyanazzal az erkölcsi és lelki ábrázattal... Mert ha van halhatatlanság itt e földön: akkor Ön bizonyára halhatatlan, Mukányi úr! Ön, a meggazdagodott parvenü, aki nem fér a bőrébe és a pénzéért titulus is szeretne — valóban örökéletű és örökifjú figura, nemcsak a színpadon, de az életben is. A különbség mindössze annyi, hogy Csiky Gergely korában Ön «gérokot» viselt és fopszakállat, hétköznap is cilindert és sárga felőtöt, míg ma puha kalapban jár és zsakettben. Ön, kedves Mukányi úr, akkor is elvesztette a fejét, vérbe borult a szeme, remegtek az orrcimpái, foszlányokká szakította jellemének földi maradványait, megkeményítette a szívét, mindenre kapható volt, holttesteken is keresztülgazolt volna, még imádoit leánykáink holttestén is, csakhogy igazi «tanácsos úr» lehessen... Ma nem ugyané teszi? Ön és a címkorság halhatatlanok, Mukányi úr! És csak gratulálni lehet a Nemzeti Színház eleven gyakorlati érzékű vezetőinek, akik észrevették, hogy Csiky Gergely 65 esztendőös vigjátékának friss életerőt és időszerűséget ad az Ön figurájának örökifjúsága és időszerűsége. Nem is szöve az arról a garnitúráról, amely Önt a színpadon körülveszi. Mert vajon nem az életből vette-e, nagyon is az élet kelles közepéből Csiky Gergely a zsaroló és a maga számára «konjunkturnakutató», hengegő és «anzápoló» álhírlapíró örökbecsű alakját? Kozák Manó, aki olvassa az újságban, hogy a vidéki városkában vándorgyűlés, azaz kongresszus lesz, amire megjelenik ott hivatalosan és kihívóan, mint a «sajtó képviselője», körülnéz egy kis zsíros, kiadós üzlet után, legjobb esetben pedig — ingyen eszik-iszik és reprezentál néhány napig. «Majd megírom a lapomnak...» És: «Mondtam a miniszternek, hogy kérlek-alássan, Stefi...» Nem halhatatlan figura ez? Ez a kullancs, ez a rém, ez a csúnya bogár, amelynek kiirtására állandó szabadságharcot folytatott a tisztességes sajtó! Ma már, hál' Istennek, ájultan hever a porondon a Kozák Manók típusa. De azért még nagyon is élénk emlékezetünkben él és sohasem tudhatjuk: hol s mikor tesz vakmerő kísérletet a föltápaszkodásra. Ne feledkezzünk meg azonban Ciprián Mórról sem, a «kijáró» alkuszról, aki magát ügyvédnek nevezi, de éppen úgy nem az, mint ahogy Kozák Manó nem újságíró. Ez a Ciprián Mór üzletársával, a homályos múltú és vagyonú szép özvegyvel, a «befolyásos» hölgyvel mindenütt megjelenik,

ahol Ön, Mukányi úr, éppen címekért liheg. Az összejáték pompás: Ön éppúgy fogadja a hódolást, míg Ciprián Mór megúsja Önek: hogyan lehet a befolyásos — nagyon befolyásos! — szép hölgy kegyeibe egy kis ékszerrel, meggyázzal bejutni — a «bakis fele előre fizetendő!... Nem idegen a tébolyodott áltudós sem, ez a kellemetlen fráter, aki mindenkinél a mondataiba beleköt, mert azok szerint nem elég magyarosak, állandóan szögkő-problémákkal gyötíri hallgatóit, percenként új szavakat hoz a világra és mániáival türehtelenné teszi maga körül a levegőt. Mondom, Mukányi úr, nemcsak Ön oly régi jó ismerősünk, néhány emberöltő óta már, hanem partnere is, akiket Csiky Gergely éles szeme észrevett.

A Nemzeti Színház olyan jó előadásban játssza az Önről elnevezett komédiát, Mukányi úr, hogy Ön igazán háts lehet érte!... Az Ön személyét ábrázoló Abonyi Géza pompás jellemző erőről és mély humorról tesz bizonyosát, Lukács Margit elbűvölően szép és nőies, Mészáros Agi és Nijinski Tamara két bájos fruskát ábrázol, élettől és kedvességtől duzzadón, Lánicz Margit, a szép özvegy gyanús alakját

úgy varázsolja elének, mintha a korrupció alvilági istennője volna. De a legsikerültebb az a karrikatúra-album, amelyből páratlan elevenséggel ugrik elő néhány figura: Major Tamás mint Ciprián Móric, Apáthy Imre mint Kozák Manó, Ungváry Lászlónak a régi «Üstökös»-ből kivágott dandy-alakja és Pethes Sándor homéri kacajt keltő nyelvirágcsalója. Nem is szöve az album kisebb, de nem kevésbé sikerült rajzairól: Matány, Gabányi, Kürthy és Tassy alakításáról. Friss lendületű, kedves, mulatságos előadás! A színészeket valósággal fölvillanyozta az, hogy olyan szerepeket játszhatnak, amelyekben szabadára engedhetik humorukat és kedves fintoraikat. Gala mb Sándor átdolgozása izléses, jó munka. Nagyvajta P. Teréz kosztümjei kitűnők. (Kivéve azt a haragoszöld «redingót»-t, amelyhez hasonlóit nem hogy a német városok 70-es éveiben nem viseltek, de nem viseltek már az 1848-iki szabadságharc előtt sem!) Abban a reményben, hogy Ön megjavul, kedves Mukányi úr és mint a darab végén bizonyítja, észretérít, szívből üdvözlji régi ismerőse:

Balassa Imre

ÚRI TÁRSASÁG

KÖNYVEK

ZSIGRAY JULIANNA „Féltékenység” című új regénye az ember leggyötrelmesebb, legfelgyelmezhetlenebb és leg több szenvedést, elthathatlan szomjúságot okozó szenvedélyéről szól. A kiváló író nő több nagyszerű regénye után írói tehetségének, életismeretének olyan mélységeivel és magaságaival lepi meg az olvasót, amelyhez hasonló élményben csak akkor részesül, ha ilyen tökéletes művészi alkotással találkozunk. A komplikált lelki probléma legizgalmasabb és legérdekesebb röntgenfelvételét látjuk élesen és tisztán a lefojtott indulatok, rejtett titkok viaskodását, kirobbanását. A kicsinyes és egyszerű irigységtől a kemény karrier-vetélkedésen át, egészen a szerelmi féltés fortissimójáig minden hangját megszólaltatja Zsigray Julianna az ezerről hangszernek. Olyan ragyogó írói művészet sugárzik az ember érzések drámai feszültségén keresztül és olyan erővel foka zsa mondatról-mondatra a csúcspontra, hogy műve nemcsak alkotójának, hanem irodalomunknak is dicsőségére válik. GÁL ANNA: „Változatok egy témára” című lírai verseire őszinte örömmel hívjuk fel olvasóink figyelmét. A női lélek virágborult végtelen tájairól szakította ezt a pompázó csokrot. A mélyérzésű költemények nőkhöz és férfiakhoz egyaránt szólnak, akik egymásnak a sorstársai. Földi paradicsom címen jelent meg Fosterer új regénye, melynek hőse Columbus. Az Újkor hajnalhasadásának harcát meséli el a kitűnő regényíró, olyan izgalmas történet keretében, amely mindvégig lebilincseli az olvasót. A bravúrosan megírt regény tengelyében az Újvilág felfedezése áll és bár messzi évszázadok küzdelmeiről lebbenti fel a fátylat, ma is rendkívül aktuális. A regény Juhász Vilmos elismerésre méltó fordításában jelent meg. — Kerék Kátó érdekes mesésövésű, hosszú novellát írt és jelentetett meg könyvalakban Zsófi néni vendége címen. Örömmel olvastuk, mert a kis regényben határozott írói tehetség megvillanását látjuk. SZÁRAZ AZ ARCBÖRÉ? „Hormocith B” krém azonnal segít.

HIMEN-HIREK

Öz. Miklós Józsefné leánya Hildegard és Weizinger Józsefné hűséges előfizetőnk fia, Czibány László örök hűséget esküdött a Piaristák kápolnájában. — Truszka Livia kedves előfizetőnk a sashalmi rk. plébániatemplomban oltárhoz vezette Faragó József keceli tanító. — Szegedi Ilona szerenci hűséges előfizetőnk eljegyezte Pinczés Imre, Debrecen. — Brassóy Ilonka budapesti kedves előfizetőnk eljegyezte Bódi János m. kir. őrmester.

A közismert SEMLER cég mindennemű finom szöveteiben ma is nagy a választék.

ÚJ KISMAGYAROK

Ughy Román és neje Strilka Anna, rákosligeti kedves előfizetőink örömmel értesíteneik, hogy Pirike és Ágika kislányaik mellé kishűk született, aki a szent keresztységben az Árpád József Gábor nevet kapta. Keresztzüllők: Örvössy Irén és Örvössy Gábor. — Molnár Gusztáv beregűfalui jegyző és felesége Lukács Margit hűséges előfizetőink boldogan közlik, hogy Katalin, Tamás és Mária nevű gyermekeik mellé kishűt adott a jó Isten, akit Mátyás névre kereszteltek. — Mátrai Nándor és neje bpesti kedves előfizetőink örömmel értesíteneik, hogy leányuknak dr. Götz Sándornénak Sancia és Ócsika gyermekei mellé az Eg kishűnt küldött, aki a szent keresztységben a Mária nevet kapta. — Öz. Czegléd Lajosné sárospataki hűséges előfizetőnk boldogan közli, hogy Marika leányának, dr. Vargha Béla aknasugatagi tisztiorvos nejeének kishű született, aki a szent keresztységben a Béla nevet kapta.

HELLER FRIGYES női kalap finom, elegáns, olcsó. Bpest, VII., Csányi-u. 12.

IN MEMORIAM

Vranny Kálmánné sz. Pozsár Julianna gazdasági szakantitónő, kisujszállási kedves előfizetőnk, 59 éves korában Kisujszálláson visszaadta nemes lelkét Teremtőjének. — Adamovics Ferenc hűséges előfizetőnk Szentmártonházán 68 éves korában elhunyt.

15.

„HAMBURGBAN VOLT EGY KIS MALOM...”

Mikor az átkozott angol gőzösnek a füstje is elszórt a távolban, jónak láttam, hogy azonnal komoly cselekvéshez fogjak.

Magunkra maradtunk, az összes matrózok megszöktek, s egy akkora gőzös kezeléséhez valóban nem elegendő két nő és négy férfi!

A kormányt lerögzítettem, aztán leszaladtam a fedélzetre, hogy alaposan körülnézzek. Az első ember, akivel találkoztam: Schlotheim volt. Úgy közeledett felém, mintha meg akart volna támadni! Széles jókedvében volt, támolygott, de halálsápadtan lépegetett, miközben a korlátba fogódzott mindkét kezével. Zsebeiből csavarkulcsok, fogók s más szerszámok nyele kandikált elő. A haja tövétől a bokáig szinte úszott az olajban.

— Ember, hol maszatolta így össze magát? — robbantam rá, — és mit jelentesz az, hogy tökrészeg ugyanakkor, amikor az életünk hajszálon lóg?

— Hamburgerban volt egy kis-ma-malom, Odavárt min-de-en haj-hajnalon
A Liza ne-e-vü leányzó — —
Énekelt, ahogy a torkán kifért. Összeütököztünk, ő félrelökött, én utat engedtem neki, hiszen láttam a vérről befutott szemgolyóin, hogy ez a lehetetlen ember az álláig megtelt alkohollal! Napok óta nem került a gyomrába víz és most a szesz égeti a bendőjét!

Schlotheim továtámolygott. No, ezzel ugyan nem megyek semmire, míg kijózanodik...

De azért, mikor arrébb tartottam, mégis eszembe jutott valami. Lehetetlen, teljességgel lehetetlen, hogy német tengerész-tiszt ennyire megfélekedjék magáról! Mi történhetett itt? Éppen meg akartam fordulni, hogy utána menjek, mikor belém-bottlott az orvos.

— Schlotheim kapitányt keresem! — lihegte, — nem látja errefelé valahol? Rettenetes... rettenetes...

— Mit jajgat, jó ember? Mi az a rettenetes?

— Maga... az... előbb leütötte... pedig nem tudja, mi történt... Schlotheimet összevissza szúrkálták a matrózok! Haruar keressük meg! Ágyba rendeltem és a nagybetű mégis felkelt!

— Felkelt, hogy borért menjen és alaposan berúgjon, — válaszoltam dühösen.

— Ne ítéljen igazságtalanul, ember! Mit tudja maga, mi volt, hogyan volt! Schlotheim szembeszállt a fűtőkkel! Míg a fedélzeti matrózokkal szemben úgy viselkedett, hogy ezek joggal híhették az összeesküvésben Schlotheim velük tart: a fűtőkre rázárta a vasajtókat! Mikor aztán ezek üvöltözve akartak előtörni, s a matrózok az ajtóhoz rohantak, Schlotheim eléjük állt... ott voltam a közelben... kések villantak... és a kapitány összeesett... ugyanazok szúrták le, akikkel azelőtt szorgalmasan poharazott, nyilván csak azért, hogy maradásra bírja őket! Akkor csipett be a szerencsétlen! Bekötöztem később a

sebeit... s mire maguk megjöttek, Schlotheim már megszökött az ágyból!

Ritkán családám valamiben, amit szentül szembe láttam. Most a szegény az arcomba sütött. Ezt a hőst vertem le az ökleimmel! Könnyű munka volt... a részeg és súlyosan sebesült férfit a földre teríteni!

Rögtön az orvos után szaladtam. Egy folyosósőzletnél aztán feledhetetlen kép tárult elém.

Schlotheim szuszogva, dörmögve, vérezve guggolt egyik ágyutalp előtt és kevés ereje megfeszítésével igyekezett a kivert csavarokat újjakkal pótolni! Lábainál apró vértócsák gyülekeztek. Most az ágyutalp, amelyet emelével fordított a helyére, hatalmas súlya ellenére is engedelmeskedett és Schlotheim örömeiben újra dűdölni kezdte a hamburgi dalt... majd harsánvan felkiáltott:

— Packross! Felnyitni a lőszerlifteket! Lövünk! Jelentem alázattal: a löveg tüzelésre kész! Méltózással megjelölni a célt... hájfejű barátom... szegény, szegény Packross... én egyetlen barátom... töltis! Tűz!

Felemelkedett és mint valami dróton rángatott alak, ugrált az ágyutalp körül.

— Utána annak az angolnak! Jaj neked, Thorrtup. Vi-zet... szer-zünk — és én visszahozlak, Packross! Csak nem hagylak fogságban! Hopp — még egy sróf — így — — kész! Tűz! Jaj — — miért nem szól az üteg? Gránátot ide, embe-rek! A szó szoros értelmében felfordult ott a helyszínen. Egyet pöndörült, aztán elzuhant.

Rögtön hozzárohantunk, felnyaláboltuk és berohantunk vele a kórházba, ahol Wood mama és a leánya a két hordó tartalmához igyekezett hozzájutni. Holders kapitányban mégis felébredhetett valami kényörületes kötelességérzet, mikor a két hordó vizet utánunk vitette csónakunkba... Befektettük Schlotheim kapitányt az ágyba s lerángattuk róla a ruhát. Nem sokat kellett veszelődnünk vele, csupán egy vékony esőköpeny volt rajta és egy sereg fehér, de kenőccsel és olajjal félig átítatott kötés. Az esőköpeny azonban nehéz volt a sok szerszámtól!

1892. július havában látogattok el elsőben Kneipp Magyarországra. Napilapjaink bőven foglalkoztak annak idején látogatásával s éltetőleg nyilatkoztak kiváló tevékenységéről.

1892. JÚLIUS 26-ÁN, AMIKOR MEGÁLLT

a vonat az alsúti állomáson, Kneipp hatalmas alakja jelent meg az egyik kocsí ajtajában. Idevárták őt, a nagy emberbarátot. Már akkor világhír övezte. Nemcsak híressé vált vízkúráját, hanem az egészséges életmódot hirdető tanítását is ismerte széles e világ. Ilyen volt tehát ez a kiváló ember. Ma már mindenki ismeri, hiszen minden csomag Kneipp malátakávé az ő arcképét hordozza.

Hogy ragyogott a szeme, mikor kiszállt a vonatból! Egyszerű földműves emberek fogadták hangos éljenzéssel s a föld népénél ő rögtön otthonosan érezte magát. Maga is mint egyszerű parasztlú vágott neki küzdelmes életének, szegény maradt és szegényen is halt meg. De gazdaggá tette embertársai életét. Százazreknek adta vissza egészségét és még sokkal több embert övött meg tanításával a megbetegedéstől. Azt hirdette: „Akkor törődjünk magunkkal, amikor még egészségesek vagyunk s ne későn, mikor már betegség gyötör bennünket.” Eppen ezért gondoljunk mindig tanítására, ha isszuk a

Kneipp malátakávé.

azt a malátakávé, melyet maga Kneipp adott nekünk.

A GYÓGYULÁS ÚTJA MEGRÖVIDÜL

ha az étvágytalan, lábadozó betegnek olyan táplálékot nyújtunk, mellyel az elvesztett erőt mielőbb visszaszerzheti. Egy-két csésze Ovomaltine reggelire, uzsonnára bőségesen juttat a szervezetbe életfontosságú

vitaminokat

Pótolja a betegség következtében elveszített erőket, sorompóba állítja a szervezet tartalék erejét, gyarapítja a szövetállományt és gyorsítja a vörös vérséjtek újjáépződését. Ovomaltine nem terheli az emésztést, kellemes íze miatt azok a betegek is szívesen isszák, akik más ételt visszautasítanak.

OVOMALTINE

hetekkel előbbre viszi a beteg talpraállását. Napi adagja csak fillérekbe kerül.

Hat szűrt sebet olvastam össze a kapitány bőrén. A matrózok alapos munkát végeztek. Ennek dacára Schlotheim felkelt, és elindult dolgozni.

A nők otthagyták vizet, gyereket, mindent és könnyezve segítettek a doktornak. A kapitányt ki kellett vakarni a piszokból, mielőtt újból bekötöznek. Ott áltam megszégyenülten, apróra görnyedve. Életemben elég héroszt láttam már... sok férfit, akikben benne bújkált a hős, akik a bátorság és hazaszeretet avatott félistenei voltak. De ily nagy embert, ilyen tengerészt még soha nem hozott utamba a sors!

Valahol messze, Európa közepén sokmillió ilyen ember él, németeknek nevezik őket... s ezeket akarják most kiirtani a föld színéről! Összeszorult a torkom.

Csak nagysokára vettem észre, hogy Pat a vállaimra támaszkodik, majdnem átölel.

— Ha ez az ember valaha még felgyógyul, tényleg állja járulok elbe és ha az lenne a kívánsága, hogy naponta tízszer megkörülbácsoljanak, szó nélkül eltűnöm, — sut-torta a filembe. — Most jöjjön... nyissuk fel a hordókat... Ez pillantok alatt megtörtént. A hordók-

ban tényleg víz volt! Amilyen gyorsan csak lehetett, korsóinkat, vödreinket megtöltöttük a folyadékkal. És ittunk... a doktor a Schlotheim arcába lötytyintett, majd borogatásokat rakott a nagybeteg homlokára. És Wood mama, mielőtt hozzányúlt volna a vízhez, megitta a tátoगतó csöppseget, aki úgy szívta magába a vizet, mint valami kiszáradt spongya. Utána keservesen sírni kezdett... neki is fájt ez az isteni élvezet! Ebben a pillanatban... megmozdult a hajó és valami éleset búgott az szabadban. Úgy ugrottam ki a kórházból, mintha valaki tüzes vasat érintett volna sarkaimhoz. Heureka! Győzelem! A vihar megérkezett! Már elég tekintélyes hullámok görögtek egymásután a messzeségbe, a szél elsüvöltött a kötelek között és az égbolt tele volt felhőkkel!

Valószínű, hogy a távirás az gépházban teljes erejével fűtött, pedig ő volt az egyetlen, aki nem ivott még... mert a kéményünkől vastag, tömör fekete felhők gomolyogtak elő.

— Pat... vigyen le innivalót a távirásznak... a kazánoknál van... én felmegyek kormányozni! Ha szükség lesz rám, ott megtalálhat! Valami cigarettafélt és enivalót hozzanak utánam! — kiáltottam vissza... de a lány ebben a szent pillanatban már előttem állt...

— Boldog vagyok, barátom, — mondotta és miközben átölelte a nyakamat, megcsókolt.

— Így csókolom meg összes hőseimet, — dadogta, — de magát elsősorban... szeretem magukat mind... de magát elsősorban... a szolgáljuk, a szolgálóányuk akork lenni... a magáé elsősorban... most menjen, maga utatolot!

Mi volt ez? A nő megérthetetlen, a nő szeszélyes: ezt régóta tudtam. De, hogy az a sok „magáé elsősorban” — mégis csak jelent valamit, vagy nem?

Ha most néhány percem szabad: bizonyos, hogy utána szaladok, magamhoz ölelem és el nem engedem soha többé. De felkikázott bennem egy szózat, az utolsó a Packross ajkáról: „Vezesse haza a hajómat!...”

Eszelős sietséggel rohantam a hidra. A hullámjárás kissé befolyásolta az irányukat s a kormány néhány fokkal eltért. Megigazítottam, a beszélőshöz léptem.

— Halló, gépház! Halló, távirásztiszt! Nem jelentkezett senki.

A feszültség rendben, a gőznyomás rendben, a gépek kifogástalanul dolgoznak s a Baltrum egészségesen halad. Pergő, ragyogó vízcsöpekben gurulnak végig a fedélzetten. Most csattan a magashan az első villám. Mihelyt megjelenik, bevilágítja vörösoszöld fényével az egész égboltozatot. Ettől kezdve a tűzfény pillanatra sem csillapul! Igazi trópusi vihar kerekedik és én, mint egykor a legendás Bolygó Hollandi, énekelve üdvözölöm a vihart!

Nosza, hamar be a térképészbába! Nagynehezen megállapítom földrajzi helyzetünket. A térképen a szemem előtt vibrál egy vörös pont... ezt még Packross rajzolta oda... ez lenne az elhagyott sziget, amelyen állítólag számos forrást találunk, de embert egyet sem... szép, égvörös kis ceruzapont, kerek és szabályos, mint amilyen szabályos a Packross egész élete volt... lám, alig negyven mérföldnyire vagyunk tőle...

Kiszámítottam a változást, nagyot tekertem a kormánykeréken, a hajó nyögve engedelmeskedett vagy másfél perc múlva. Valaki feljött hozzám... Patricia! Talcán annyi élelmet hozott, mintha feltucat embert akart volna megvendégelni. Sápadt-sága már eltűnt, a szokott egészséges, almapiros arca mosolygott felém. Letette, amit hozott, aztán elém állt.

— Barátom... a távirás nincs többé a kazánházban, — mondotta, — mikor lementem hozzá, ott feküdt a manométerei előtt eszméletlenül. Most Schlotheim mellett pihen a kórházban. És még valamit... nagyon szegyelem... hogy ott, a kórház-kabin előtt... hiszen tudja...

— Tudom, Pat, — magamhoz nőttem a leányt és most már nem azt kértem tőle, hogy mint szenvedő férfit csókoljon meg. Nem kértem én semmire, hanem a karjaimba kaptam, körüláncoltam vele s közben ott csókoltam, ahol értem. Pat kapáldózott, de ezúttal hiába. Csak akkor tettem le, mikor újabb lépteket hallottam. Wood mama jött a lánya után. Bizonyára rosszat sejtett. A kichezett vagy szomjúasztól kiszaradt férfiak rendszerint azonnal megvadulnak, ha rendbejönnek. Úgy látszik a mamák ezt pontosan tudják s mindenképp tudta ezt Wood anya. Ő is vidám volt és fúrge és rakoncátlan. De nem sokáig.

Mert most valahonnan kelet felől olyan borzalmas erejű szélvész csapatot alá ránk, hogy belereszkett a hatalmas hajó! Hirtelen jött óriási hullámok betemettk az alsó fedélzeteket. A tálvolban feltűnt egy sötét töleseralakú szalag, amely a tenger színétől a felhőkhöz vezetett. Légzsák! A hurrikán csalhatatlan velejárója! S miatt ez a látvány döbentett meg bennünket, állandó villámlás kíséretében olyan felhőszakadás zúgott le, amelyet igazán ritkán láttam még.

Egyenesen a légzsák felé irányoztam utunkat. Tudtam, hogy ennek a derék gözönsék ugyan nem árt az eféle... s ami a legfontosabb, közöttünk és a légzsák közötti vonal meghosszabbított irányában feltűnt — a szárazföld!

A Packross névtelen szigete! Leküldtem a nőket a hidról. Ezúttal az orvost rendeltem a kazánok mellé. Derék barátunk egy szóval sem ellenkezett. Kiszámítottam, hogy egy órán belül a sziget oly közelbe ér, hogy megkísérlehetem partján a kikötést. Feltéve, ha a hullámvértes meg nem akadályoz ebben.

Nyugodtan megettem, amit Pat hozott, közben pedig a Baltrum ellenállhatatlan erővel rohogott a sziget felé. Jó gépeit ugyancsak ügyes mérnökökzek állíthatták össze! A hajó sérülései nem befolyásolták haladásunkat. Mire az átláthatatlan eső-függönyök elisztultak kissé és a szélzsák már messze járt valahol az északi horizonton, hirtelen egész terjedelmében elem táruult a sziget, mint valami sárga és zöld óázis a tengersivatagban.

Lapos partjain megtörték a hullámok és főhehér tarajt vágtak önmagukból! Messze ívben meg kellett kerülnöm ezeket a veszedelmes homokpadokat, amelyek a háttérben élénkzöld, egészséges erdőbe szegélyeződtek. A háttérben ugyanis magas hegyeket pillantottam meg: ezek irányába vittem a hajót.

Egy órával ezután megtaláltam az öblöt, amelyről Packross beszélt. Széles, mélyvízű benyúló volt. Patricia a hajó elején mérte a vizet s állandóan negyven-hatvan méter mélységet jelzett. Bőrig ázott szegényke, de nem baj, hiszen az eső meleg volt. mint a leves és mégis oly kimondhatatlanul üdítő.

A Baltrum lassan besiklott az öblbe és annak közepén, ahol már nem hatott a hullámzás, megállt.

Célhoz érkeztünk. Sehoh egy ember, sehoh egy esónak. Csak kéklő hegyek, amelyek ködöt fújnak a magasa és sárga homok és fekete erdők... igazi paradicsom... S ekkor nyugaton előtűnt a horizont alján a nap. Az élet Napja!

A kalandnak vége. (Folyt. köv.)

Háztartás

Olasz káposzta kirántva. 2 fej olasz káposztát meg tisztítunk, egy-egy fejet 6 szeletbe vágunk, sósvízben puhára főzzük, szitára tesszük, hogy a víz lecsurgjon. Egy szép csirkét feldarabolunk, beszózzuk, lisztbe, tojásba és morzsába mártjuk, zsírban kisütjük, ugyanígy kisütjük a káposztaszeteleket is. Ezalatt 20 deka rizst csontlében megfőzünk, adunk bele egy késhegynyi pirított vöröshagymát, 2 késhegynyi apróra vágott zöld petrezselymet. Egy formát a megfőtt rizzsel kibélelünk, beleteszünk egy sor csirkét, rá egy sor káposztát és addig folytatjuk, míg a csirke, a káposzta és a rizs elfogy. Tetejét leöntjük 1 deci tejjel és a sütőbe tesszük félórára. Tálra borítva adjuk fel.

Libamell vadasan. Páclevet készítünk, a libamellet beleteszük, 2 napig hagyjuk benne. Ekkor kivesszük, sűrűn szalonnával tüzeljük, beszózzuk és a pecsenyesütőbe tesszük. A pác felét ráöntjük és 2 óra hosszáig pároljuk, azután pirosra sütjük. Ezalatt 1 kanál zsírt, 1 kanál lisztet és 4 kocka cukrot kissé megpirítunk, a páclevet ráöntjük, felforraltjuk, szitán áttörjük, visszaöntjük az edénybe és 2-3 deci tejfelt adva hozzá, felforraltjuk és külön edényben adjuk asztalra. A libamellét szépen felszeleteljük, hosszú pecsenyétáliban adjuk fel. Adhatjuk külön mártás nélkül is, csak a saját mártásában. **Majoránna hús.** Szép, széles, gömbölyű felsál szeteleket veszünk, vékonyra kiverjük, beszózzuk és majoránnával meghintjük, 1 kiló húshoz 12 deka zsírt felolvastunk, ne legyen forró, a húst belerakjuk, megfordítjuk benne, hogy mind a két oldala zsíros legyen. A tetejére hintünk újból kevés majoránna, öntünk rá 3 deci tejfelt és befődjük, egy és háromnegyed óráig pároljuk fedő alatt. Tálalás előtt a húst kiszedjük forró tálra, zsírt leszedjük, a levéhez kevés vizet öntünk és rátöltjük a húsról. Burgonyagombócot adunk mellé.

Vadkacsa. A vadkacsát a tollától megtisztítjuk, a tokokat kiszedjük, forrúzzuk le, a melle alatt vágjuk fel, a máját és zúját a szárnya közé tegyük. Egy lábasban egy tojásnyi zsírt forrósítunk, tegyük bele a kacsát, borítsuk be sűrűn szalonnaszetelekkel, félpohár ecetet öntsünk rá. A kacsára tegyünk egy fej apróra vágott vöröshagymát, kevés borst és egy habérlevelet. Pároljuk fedő alatt, sűrűn forgassuk, hogy minden oldala megpuhuljon, ha puha, vegyük ki a lábasból és a szalonnaszetelekkel együtt tegyük a tepsibe. A levét szűrjük szitán keresztül a kacsára és gyors tűzön pirítsuk negyedóráig. Ügyeljünk, hogy ki ne száradjon. Tálalásakor vagdaljuk fel szépen és rakjuk össze. A szalonnaszeteleket tegyük pirított kenyérdarabkára és a tál szélét rakjuk körül vele. Citromszeteleket is adhatunk mellé.

Sonkás fasírozott. Negyedkiló burgonyát megfőzünk, átpaszírozuk, adunk hozzá 15 deka sovány, főtt darált sonkát, 1 tojást, 1 evőkanál tejet, 2 deka morzsát, sőt, borst. Az egészet összegyúrva gömbölköket formálunk belőle és forró zsírban kisütjük.

Székely sertéskaraj. Félkiló savanyúkáposztát félig megfőzünk, közben sütünk 3 szelet sertéskarajt, natúr módon. Utána egy fél fej hagymát zsírban megpirítunk, egy félkávéskanál paprikát teszünk bele, egy evőkanál lisztet és így pároljuk. Fél liter tejjel lefelezzük, öntünk egy kevés káposztalevet hozzá, hogy sima mártás legyen. Egy lábasba beleteszük a káposzta felét, erre a bordákat és rá a káposzta másik felét, a paprikás mártással leöntjük és puhára pároljuk.

Tésztareceptek

Huszár fánkocskák. 14 deka vaját, 2 tojás sárgáját, 7 deka cukrot, kevés vaniliát, 17 deka lisztet gyúrjunk össze. Apró golyókat formáljunk belőle, mindegyikbe kis mélyedést nyomunk. Kenjük meg tojással és szórjunk rá darabos cukrot és mandulát. Ha megsülték, a mélyedésekbe egy-egy befőtt meggyet vagy cseresznyét tegyünk.

Füge esemege. 30 deka füget meleg vízben megmosunk, megszáritjuk ruha között, 1 narancsot, fél narancs héját a fügével együtt megdarálunk, 15 deka cukorport adunk hozzá, jól összegyúrjuk, kis gömböket formálunk és tálcára rakva, 4-5 napig szikkadni hagyjuk, mignonpapírba téve használjuk.

Finom törösgombóc. Félkiló áttört tőrőhöz 10 deka darát, egy késhegynyi sót, egy egész tojást, 2 tojás sárgáját adunk és jól eldörzsöljük, azután könnyen hozzákeverünk 2 tojás fehérjéből vert kemény habot és 2 kanál lisztet. Egy evőkanal mennyiségből liszttel gombócokat formálunk és fővő sósvízben kifőzzük. A vízben csak annyit főzünk egyszerre ki, amennyi a tetején egymás mellett elfér. 5 percnél tovább ne főzzük. Vajás morzsával öntsük le.

HÖLGYEIM!

egyszerre 130 kötötű

MUNKÁJÁT VÉGI EL A

„RAPID” SUPER kézi kötőkészülék

A XX. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden mintá köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúzát, vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ára P. 45.-, „RAPID” (98 tűvel) ára P. 55.-. Kérje 13. ismeretűl. **Arutorgalmi Kft.** Budapest, IV., Sütő-utca 2, félémelet 3. Telefon: 188-355.

Mandulás kifli. 15 deka liszt, 10 deka vaj, 7 deka örölt mandula, 5 deka cukor. Ezeket összegyúrjuk, apró kiflicskéket formálunk, megsütjük és ahogy kivesszük a sütőből, vaniliás cukorral meghintjük.

TÓTH LAJOS FEST-TISZTÍT

V., JÓZSEF NÁDOR-TÉR 9. TELEFON: 181-297
VI., KMETTY-UTCA 21. TELEFON: 116-727

Berlini tészta. 15 deka liszt, 15 deka vaj, 1 deka élesztő, 1 tojás sárgája kell a tésztahoz. A vajat a liszt egyharmadrészeivel és sóval összegdolgozzuk. A többi lisztből a tojás sárgájával kevés tejjel egy kocka-

cukorral feloldott élesztővel, vízzel rétestésztát készítünk. Ebbe belenyújtjuk a vajtészta és 20 percnyi pihentetés közben háromszor kinyújtjuk, mint a rétestésztát. Töltelék: 4 tojás sárgáját 12 deka cukorral habosra kavарunk, teszünk hozzá kevés törött vaniliát, 12 deka darált diót és 5 tojás keményre vert habját. A tészta-ból 2 lapot kinyújtunk, az egyiket tegyük a tepsibe, a töltelékkel öntsük rá és a másik tésztaival borítsuk be. Egyenlő tűznel sütjük. Rockára vágjuk és vaniliás cukorral behintjük. Kiadós és finom tészta.

Máktorta. 16 deka vajat, 16 deka cukorral, 6 tojás sárgájával, 16 deka örölt mákkal jól elkeverünk, adunk bele 1 kanál kakaót és 6 tojás habját. Ha megsült és kihűlt, ketté vágjuk és ízzel megkenjük.

É T R E N D
NOVEMBER 21-TŐL NOVEMBER 30-IG

- 21. PÉNTEK.** Ebéd: borsópüréleves, töltött metélő. **Vacsora:** kirántott ponty, burgonyasaláta, sült gesztenye.
- 22. SZOMBAT.** Ebéd: gulyásleves, palacsinta. **Vacsora:** hamis velő tojással, uborka, gyümölcs.
- 23. VASÁRNAP.** Ebéd: pulykaaprókeles, pulykasült, káposztasaláta, gesztenyekrém. **Vacsora:** délről sült, vadaskolbász, körített liptói, retek, vegyes kompót.
- 24. HÉTFŐ.** Ebéd: paradicsomleves, rakottkarfiol, alma. **Vacsora:** friss hurka sütve, burgonyakrém, tormacsékla, gyümölcs.
- 25. KEDD.** Ebéd: lilianaprókeles, főtt hús, kapormártás, tarhonyakörítés, dalkerli. **Vacsora:** kávé, vajkenyér, gesztenye.
- 26. SZERDA.** Ebéd: tejfűdes köleskáseleves, marhahús galuskával töltve (lásd receptet a novemberi 10. számban), kelfőzelék, kelt kifli. **Vacsora:** tőrő, tejfel, vegyes kompót.
- 27. CSÜTÖRTÖK.** Ebéd: burgonyaleves, székelygulyás. **Vacsora:** sonkákocka, gyümölcs.
- 28. PÉNTEK.** Ebéd: halikraleves, burgonyametélt. **Vacsora:** kirántott velő, vegyesaláta, sajt, kompót.
- 29. SZOMBAT.** Ebéd: gombaleves, vagdalt pecsenye, habfőzelék, tejfűszegpogácsa. **Vacsora:** fej-sajt, uborka, sajt, gyümölcs.
- 30. VASÁRNAP.** Ebéd: raguleves, kacsapecsenye, sült burgonya, párolt piroskáposzta, throszortia. **Vacsora:** özpástétom, finom burgonyasaláta, sajt, gyümölcs.

MITESSZERES, TAGPÓRUSÓ, FÉNYLŐ: PÉTYHÉDŐT ÁRNCÁK **áldás a VITACIT arcpakolás**
EGYEDÜL KÉSZÍTHETŐ, 10 TASAK ÁRA P. 520.
Szaküzletben, patikában kapható, vagy postán küldi: **LORÁND KOZMETIKA**
Budapest, VI., Mussoliní-tér 3. szám. ISMERTETŐ INGYEN, próbatasak 60 filléres bélyegért.

Kertkultúra

Irja SZILÁGYI JÓZSEF

Budapest székesfővárosi kertészeti igazgatója

A magról nevelt narancs rendszerint nem terem. Eredményt az oltással csak abban az esetben lehet elérni, ha termő narancsfáról vesszük az oltóvesszőt. Ha meddő fáról oltnak, meddő növényeket kapunk. Téli alma elrakásra szánt gyümölcsöknek teljesen egészségesnek, épeknek kell lenniük, ezért sohasem szabad a fáról levetni vagy lerázni, mert az ütődött gyümölcs nem áll el. Keltós letráról kézzel szedve, kosarakba kell gyűjteni. Az eltarthatóságot előzetesen jól ki kell takarítani, rézgálicos mésszel kimeszelné, kénrel kifüstölné. A gyümölcsöket nem szabad több rétegben elhelyezni, minden egyes gyümölcsnek meglegyen a szabad főtárhelye. Ládában sem lehet hosszú ideig eltartani a gyümölcsöt. A sérült gyümölcsöt, ha nem tudjuk friss állapotban elhasználni, aszaljuk meg, vagy erjesztés után készítsünk belőle párlatot.

A bírsálmát csak akkor kell szedni, ha már néhányszor megcsipte a dér. A naspolját ráérünk még később, a kisebb fagyok után leszedni, útóérésre szalmába vagy polyvába rakjuk el.

Cserépban vagy faedényben lévő hortenstát mindaddig kint lehet hagyni, míg a 3—4 C°-os hidegek beállnak. A rügyek jól beérnek, ha napos helyen tartjuk, csupán annyit öntözz, hogy a növények nagyon meg ne lankadjanak. A levelek megvörösdönek, később lehullanak. Fagymentes helyen teleteltetők.

A dáhlia, canna, gladiolus stb. gumóit és a tubarózsa hagymáit csak az első fagyok után szükséges felszedni. Az első fagyos éjszaka után a levelek elfagynak, a virágok elpusztulnak. Kiszedés előtt, még amikor virágos állapotban vannak a tövek, jelöljük ki az egészséges, fajtaazonos példányokat, tegyük rájuk jeltáblát és csak ezeket szedjük fel, nehogy beteg, elkorcsosult gumókról szaporítsunk a következő évadra. A gumókat óvatosan felszedjük, vigyázva, nehogy megsérüljenek és néhány napig szellős, fagymentes helyre vesszük, hogy megszáradjanak, mielőtt a pincében vagy más alkalmas teleteltéshelyiségben elhelyeznénk. A dáhlia-gumóknak megfelel egy hüvösebb, 5—6 C° hőmérsékletű pince, a canna, gladiolus, gumós-begónia, tubarózsa már melegebb helyet kíván: 8—12 C° hőmérsékletet, különben elrothad. A gumós-begónia jól teli száraz tégzekorpbába verelve. Az elherbadt, száraz részekről tisztítsuk meg a gumókat, mielőtt teleteltébe vinnék. A helyiség lecsapódásmentes legyen. Az amarillisz-hagymákat be kell cserepezni tápdús, warhatrágás kerti földbe. A virágképes hagymákat meleg helyen behű-

Rheumatikus fájdalomnál,

idegfájdalomnál, fejfájásnál, izületi és tagfájdalomnál, valamint meghüléses betegségeknél, gyorsan és biztosan hatnak a Togat-tabletták. Orvosok ezrei ajánlják a Togat-t, tehát Ön is bizalommal vásárolhatja. Tegyen még ma egy kísérletet. Kérje kifejezetten a kiváló hatású Togat-t. Teljesen ártalmatlan. Minden gyógyszerháznál. P. 160.

zódhatjuk az öntözés fokozatos elvonásával. A hajlatásra kiválasztott jácint, tulipán, narcisz, stb. hagymákat most sürgősen be kell cserepezni, hogy hajlatásig begyökeresedjenek, amire kb. három hónap szükséges. Csak a jól begyökeresedett hagymák adnak jó eredményt. Ezeket beöntözés után pincében is el lehet helyezni, néhány cm homokréteggel letakarva. Időnként át kell nézni, nem száradtak-e ki és kártevő egér, stb. nem tá-

Gazdaságl. házasságl. érzelmi problémáival
forduljon **GRAFOLÓGUSHOZ**

Fogad 1—7 óráig. Wesselényi-u. 44. I. a.
M. Cary. Ünnepe- és vásárnap is.

madta-e meg azokat. Az őszi virágok elnyílása után az úgyakart trágázás nélkül előkészítjük a tulipán, jácint, crocus, fritillaria számára. Október-november hó folyamán kiültetjük azokat.

KOLCSON IS AD Palugyai Győző Viktor szücs
szőrmebeépítő, boleterót alkalmazkra
Budapest, IV., Váci-utca 15

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Küldjünk szeretetsomagot a háborúban harcoló katonáinknak. Nem hiszünk, hogy a mi lapunk olvasói között volna egy is, aki anélkül hajtaná le a nyugalomra fejét meleg, fűtött szobájában, hogy észre ne jussanak messzi földön küzdő, hős katonáink, akik a legnagyobb áldozatot vállalva, állanak őrt és harcolnak a magyar haza és a magyar nemzet háborúatlan, békés életéért. És amikor gondolunk rájuk és látjuk őket lelki szemünkkel a tél zord veszedelmei között: mi is siesünk az ő védelmükre, mindenféle meleg ruhaneműekkel, hosszabb ideig elálló étel- és italfélékkel. — Ne csak szavakkal, hanem tettekkel is mutassuk meg az irántuk való szeretetünket. Olyan kevés és mégis olyan sok az, amit mi is tehetünk értük és egy percre se késlekedve, küldjünk nekik csomagokban: pullover, meleg sál, harisnyát, érmelegítőt, kesztyűt, síkesztyűt, fűlvédőt, gyapjú alsóruhát, meleg inget, ételfélékből bármilyen konzervet, sardíniát, füstölt húst, szalonnát, befőttet, gyümölcsöt, csokoládét, kétszersültet, kekszet, bort, sört, pálinkát, rumot, konyakot, megfelelő csomagolásban, cukorkát, szalámit, kolbászt, sajtot, aszalt gyümölcsöt, szárzészét, lekvárt, továbbá dohányt, cigarettát, szivart, cigarettapapírt, cigarettahüvelyt, gyufát, cigarettaszípkát, pipát, cigarettatöltőt, valamint felszerelési cikkeket: zsebkézt, hőszemüveget, órát, öngyújtót, dohányszelencét, szappant, zseblámpát, borotvaszappant, fogkefét, fogkrémet, öborotvapengét, termoszt, töllőtollat, ceruzát, cernát, tüt stb. A csomagok a Vörös Kereszt Országos Központja címére (VIII., Baross-u. 15.) küldendők, hogy a legrovidebb időn belül eljuttassák katonáinkhoz. Egy ajándékosomag megváltási ára 5 pengő. Pénzküldeményt a 10275 számú postatakarékpénztári csekk-számlán kell fizetni. Egyéni, névszerű ajándékosomag nem küldhető. Minden pillanatban érezzük hős katonáink áldozatának méhetetlen áldását, nekünk is éreztetniük kell velük feljűk árado szeretetünk és áldozatkészségünk anyagi megnyilatkozását. Csak így sokszorozhatjuk meg közös támogatással erőnket.

ERZSEBET. Levele olyan szép, mint egy hősköltemény. Ennek az éposznak ragyogást ad az a mély érzés, amit oly sokszor hiába keresünk a hádra kötelezett szívekben. Hogy milyen nagy értéknek érezzük, bizonyítjuk azaz is, hogy néhány sortát megőrizzük olvasóink számára is, akiknek ugyanúgy felmelegszik tőle a szíve, mint a miénk. Alig búcsúzott el az iskola falai közül és példaadó szeretettel, hálójával örömet szerez azoknak,

akik a lelkiértékeket megbecsülik, mint Isten legszebb remekművét. „Kéteves koromban visszettem el az édesanyjamtól — írja — és beteg voltam, amikor a jó Isten kegyelméből örökre fogadott egy szegény, gyermektelen házaspár, akik nehéz nélkülözések árán kigyógyítottak, nagyon szeretettel neveltek és gimnáziumban tanítottak. Mint kis gyermek, nem tudtam, mennyi áldozatba kerül szüleimnek, ha egy megküánt ruhát, cipőt, vagy játékot megvettek nekem. Természetesen vettem, hogy kívánságomat teljesítik és nem vettem észre, hogy nevelőapukám joltos cipőben jár, anyukám kalapja nem a legdivatosabb. Amint azonban nagyobb lettem, jobbmódú szülők gyermekeivel jártam iskolába, meghívtak jäték- és uszonadéltánra, kezdtem meglátni, hogy egyik-másik gyermek édesanyjának mennyi sok szép ruhája, kalapja van. A hajuk szépen ondolult, kezük finom, fehér, ápolat. Egyszer aztán megkérdeztem anyukámat, hogy miért nem csináltat ő is sok szép ruhát magának, miért nem vesz új kalapot és miért csak két hetenként ondolátt és miért olyan érdes és vörös a keze? Ekkor láttam meg, hogy sóhaj titkol el, de azért mosolyogva, szeretettel simogatta meg a fejemet és azt mondta: — kislányom, sok a tandíj és drágák a tankönyvek, erre kell a pénz, s ez az első. — Ebből a pár szóból értettem meg mindazt, amibe tanítatásom került. A lemondást, nélkülözést, áldozatot, mindent, mindent és ez mind érzem volt. Ekkor már 15 éves voltam. Gyerekek tekintett mindenki, de én magamban megfogadtam, hogy 15 évemmel is tudok nagyon komolyan gondolkodni. Elhatároztam, hogy segíték nevelőszüleimnek és

Az összes szépneghibak megszüntetése. Modern szépnegápolás. Biztos hatóság számítószerék. Vidékre postai székülédes.

FÖLDESNE „JUNÓ” kozmetikai intézete

Budapest, IV., Károly király-út 24. Díjlatlan tanácsadás, levél útján is!

nem engedem, hogy minden gondot őh hordozzanak. Tanítványokat vállaltam. Megkerestem a tandíjat és a tankönyvek árát. Osztálytársnőim már könyveket vásároltak, folyóiratokat járattak. En is vágytam ezekre, de annyit még sem kerestem, hogy ezekre is telt volna. Minden gondolatom az volt, hogy az érettségi után megkeresem a kenyeremet és szüleim is segíték, akik olyan jók voltak hozzám. És akkor megfogadtam az is, hogy előf-

zetem azt a folyóiratot, amelyik legjobban megnyeri a tetszésemet. Isten segítségével leérettégiztem és már állásban is vagyok. Olvastam számtalan folyóiratot, de egyikben sem találtam annyi értékes, szórakoztató szépirodalmi művet, nívós cikkeket, társasági tudósttást, szexuál-szebb kézi-munka és ruhamintákat, mint a Magyar Nők Lapjában. Ami pedig legjobban megnyerte a tetszésemet — a szerkesztői üzenetek. Egy édesanya intése, tanítása, vigasztalása nem lehet szeretetteljesebb, mint ahogy Önök szólnak azokhoz, akik bánatukkal, nehéz problémáikkal menekülnek Önökhöz. Tudom, nagyon sok beteg szívet meggyógyítottak, porbahullottakat felemeltek, családi boldogságot helyreállítottak. Hány kérdésemre, mely felelet nélkül élt bennem, kaptam választ a szerkesztői üzenetekből. Ezért szerettem meg lapjukat. A szívemhez nőtt ezalatt a pár hónap alatt. Alig várom érkezését." Pillanatkép szelleme nemességéről, egyénisége előkelőségéről, melegen felbugygyanó emlékek a gyermekkorai fájdalomak s az ifjúkori küzdelmek korából, boldog elmerülés a mindennapi dolgok költészetébe. A korai gondok megismerése végtelenül megható s megható a boldog, gondtalan gyermekorból való ébredés, a nehézségeket vállaló büszke önértzet, ami most már nem hagyja el soha, társa marad az élet végéig. Még nem tártul ki előtte az igazi élet kapuja, még ma is a gyermekkor virággal teli mezőin lépek, a szívárványos ég színeit tükrözi vissza tiszta ragyogású szeme s ha a lelkét megmutatja: szimbólikus komplikáltság nélkül, szerényen vallja és vállalja a nő hivatását, amit mélyen a tudat alatt sejt a szíve. Ezért nincsenek is még pontosan meghatározható problémái, nem játszik a lemondás oly tetszetős „pózával”. Egyszerű és világos a gondolkodása, az érzése és nemes ambíciója: a jóság, amit szép és gazdag örökségül kapott az édesanya szívéből. Olyan ez a kép, mint egy nagy művész festménye. Tökéletes a harmónia, a legsötétebb komorszínek és a friss, rózsaszíromhoz hasonló ifjú lélek hamvas, csillogón pompázó, örömet sugárzó színei között. Hogy milyen érdekesekek ezek a felcsillanó színek és mennyi örömet sejtetnek, azt csak később értjük meg. Értékei nagy értékek, mert a lélek tiszta ragyogása sugárzik át gondolatain és érzésein. Melegen köszönjük ezt a miniatűr képet. Szeretettel őrizük meg kedves emlékeink között.

Lélek és szerelem. Egy különös asszony különös szerelmének a története ez. Egyik ámulatból a másikba estünk a levél olvasásakor. Számító ügyeskedéssel virtuózkodta át magát a leghetetlenebb szituációkon, míg végre fáradtabb óráiban beismerte, hogy nem kapcsolódott belé az emberi lélek felemelő megújodásába s csupán hamis, álarcos játékot űzött önmagával. Ez a vallomás olyan súlyos önitélet, amit nem is tudunk enyhíteni. Nehogy félreértsen, nem vállaljuk a szerepet, hogy bírāja legyünk cselekedeteinek. Hiszen a történeteken változtatni már úgyse lehet. Elvégre a lélekből új források is kerülhetnek napfényre s ez az önkéntelen vallomás egy ilyen feltörő forró, füstölő gejzir,

Szavatolt, 100%-os

ANGÓRAFONALAKAT

a termelőitől vegyen!

„HUNGARIA” fonallakata, Király-u. 94.
II. 8. T.: 422-612.

A dohányzás sárgítja a fogakat?

„... ez a mese nem tarthat vissza a dohányzástól! Kellemetlen szájjá, dohányzástól sárga fogak? Hiszen itt van a pompás borsmenta ízű Chlorodont fogpaszta, mely a szájnak tiszta, friss érzést ad és minden visszatetsző rárokodástól megtisztítja a fogakat. A Chlorodont fogpaszta minden alkalommal boldog biztonságot ébreszt bennem: nyugodtan élvezhetem a dohányzás gyönyörűségét!”

Chlorodont
Fogpaszta

amelyből minden szó megtisztulva ér fel az öntudatig... Kétszer is elolvastam levelét s még elolvastam harmadszor is. Ritka alkalom a tanulmányra. Megkerül-

ÜJ ELŐFIZETŐ. Meghatottan köszönjük kedves levelét. Verset — sajnálatunkra — nem küldhetjük. Csak úgy árad belőlük az érzés, de kifejezési készsége nem ért el azt a magas nívót, ami a költészet igazi varázsa és értéke. Így érdekelheti azt a valakit, akinek része van ebben a szívbéli, rokonszenves érzéskitörésben, de kívülálló olvasó az érzés mellett a költészet igazi, pezsgő ízét is élvezni akarja. Ez pedig hiányzik belőle.

Melankólikus. Ne gondolja, hogy nem vagyok hozzászokva a tömegben küldött versekhez. Szívesen is veszem valamennyit. Keressen közöttük a gyöngyszemet. Örülök, ha egyet-egyét talállok. Igényeim vannak még be nem érkezett költőkkel szemben és szeretném a legjavát kiválasz-

jük a lényegét, hogy elérjük a járható utat s közelebb jussunk az ösvényhez, amelyen egykor elindult, hogy egy görbe útról visszanezzen, a szeme könnybe-lábadjon és az arca elsapadjon. Nem főbenjáró bűn, csak nagy hiba, hogy a sorompón túl, hol mély szakadékok tátonyanak, a káprázatos élet foglya maradt és marad most már végérvényesen. Nem is tudom mit keres Ön itt, nálunk, ahol a legegyszerűbb szó is olyan súlyos. Felelősség, kötelesség, hivatás, szeretet, áldozat, lemondás az értelmük s a jelentőségük még ennél is nehezebb. Ön nincs ezekhez szokva. De ha mégis ismerőse talál közöttük s csendese emlékébe idézi az élet legnagyobb értékét: markolja meg és ne engedje kihullani a lelkéből. Búcsúzóul vajjon melyiket ajándékozom Önnek?

EGY SZÓ. Nagyon kedves és örömdetes számunkra, hogy az ilyen mélyérzésű és nemesgondolkodású fiatal leányokkal gazdagodik olvasótáborunk. Örömmel figyeltem fel a verseiben leüölt hangokra. Újszerű, de még nem biztos és nem is bántó a zenei futamok próbálata. Majdnem sikerült szép akkordot kifognia. De még csak a felületet érinti újjaival. Reálisan érzékelteti az érzéssel kapcsolatos gondolatait. Természetalátásait is tisztán csendőn adja vissza. Remélem, hogy a költői hangulataival tökéletes költői öltözetben ismerkedhetünk meg.

A „Hormocit B” krém minden nőnek a szépséget, a sikert jelenti.

AZ ORSZAG
LEGMODERNEBB

*rádió,
gramofon,
foto*

UZLETE

Nagykovácsy

BUDAI FÍOKJA

XI., HORTHY MIKLÓS-ÚT 39
AZ 1942-ES RADIÓK, ZENEGÉPEK,
FÉNYKÉPEZŐGÉPEK ÉS CIKKEK
ÓRIÁSI VÁLASZTEKBAN.

Gütermann
Gépsejtem

AZ IGAZI HERNYOSÉLYEMFONAL

tani a természetnek. Sajnos, ezek a versek még csak batoratlan próbálgatások és nagyrészt hallott, vagy olvasott érzelmes versek másolatai. Nincs bennük egyéniség. Ismert szerelmes sorok.

FEHERNEMŰT TERVEZ, — KELENGYÉT, FÜGGÖNY- OSSZEÁLLÍTÁST KÉSZÍT

Soós ILONA IV., VERES PÁLNE-U. 31.

Szenzációs új magyar találmány forradalmasította a kézi kötőipart. A „Rapid” kézi kötőkészülékről van szó, amellyel egy nap alatt annyi munka végezhető el, mint a kötőtűkkel 10 nap alatt. A „Rapid” kézi kötőkészülékkel minden kötés-

„ÁGYTOLL” még olcsóbb

Tarka toll 70 fillér, jobb 1.20, sz. vegyes fosztott 1.40, jobb 2.20, még jobb 2.80, Fehér fosztott hingtoll 4.20, jobb 5.20, még jobb 6.20, kimondott jó minőségű 7.— P. Pehelyest 8.— penafóliá szálitt 5 kilós papírszak-csomagolásban bérmentve, utánvétellel. Tisztviselőknék 3% kedvezményt nyújtok.
VARGA ANTAL ágytollvállalata, Kiskunfélegyháza.

minta köthető, munkája kézimunka, a szeméi egyenletesek, minden fonalra alkalmaznak, kezelése egyszerű és a használati utasításból különös képzettség nélkül elsajátítható. Tetszetős és elpusztíthatatlan. Ismertetőt küld: Aruforgalmi Kft., Budapest, IV., Sütő-utca 2.

W. László. „Melyek a fűjőbb könnyek” és „Ti is csak zokogtok”. Még izellenek a versek, nem is tudja palástolni gyengesé-

Egyedüli biztos hatása a

„DEVA” szőrtelenítő krém
Kapható: „DEVA” Surd, Somogy megye

gét. Nem tudja kezében tartani a megfogott valóságot, szétomlik és zavaros homályba tűnik. Van bennük szépség, jóízű szerelem, tetszetős bánat, ami megtévesztheti a laikus olvasót. Fantáziája sok leheltséget ígér, ha van miből meríteni.

APRÓHIRDETÉSEK

Ezen rovatban közlendő hirdetés szavanként 10 fillér. Vastagabb betűkkel szedett első szó díja 30 fillér. Jelzési hirdésekre érkező levelek továbbításra díjtétel díjjal egyidejűleg külön 1 pengő utalandó áll. Állás kereső hirdetések szavanként 10 fillér. A hirdetés díja előre beküldendő.

Legmodernebb szabás-varrás, fehérneműszabászat. Mestervizsga. „Élitt” szalon, Erzsébet-körút 46.

Rövid, fekete gyakorlózongora háromszáz, kitűnő külföldi jókarban hatszáz, Zongorák, pianóknak feltűnő olcsón, legesekélyebb részletek. Rákóczi-út ötven, zongoraterem.

Budapestre érkezőknek „Uri otthon” méltányosan Erzsébet-körút 2. III. emelet 19. Emke kávéház. (Telefon: 22-55-55.)

Videkéiknek tiszta, szép szobák méltányosan, Hajdu Márta, Erzsébet-körút 27. I. 3. (Telefon: 420-431.)

Zongorát, vagy pianinót azonnal készpénzfizetésért sűrűsően vennek. Telefon: 225-689. Zongoraterem.

Elsőrendű szabású ruhákat, kosztümöket legszebb kivitelben készítő divatszalon méltányosan árért kész ruhákat vidékre is. Kovacs Mihályné, Budapest, VI., Teréz-körút 15. IV. emelet 35.

Pestre érkező családok számára úri otthon nyitok. Dernőné, IV., Ferenciek tere 7. II. 5. Telefon: 386-089.

Ajánkozik azonnalra intelligens urileány gyermek mellé nevelőnőnek vagy magányos úrhölgyhöz, ahol családtagként tekintik. Cím: Juno kozmetika, Zenta.

Privátólírók vennék készpénzért pianinót. Ajánlatokat „Pianinó” jellegre kiadókba kérek.

Két vidéki úrileány keresztény uricsaládnál különbejárattal szobát keres fűrdőszobahasználattal. Egyetemhez közel. Cím: József-körút 77. I. 18.

Budapestre érkező úri személynek szép, kényel mes lakásban 2 pengőtől megszállás. Főjegyzőné, Orczy-út 40. I. emelet 10.

Zongorák, pianóknak, világmárkákak legolcsóbban részlete is Fenyőné zongoratermében, Erzsébet-körút 26. Bérzongorák olcsón. Telefon: 222-462.

Párizsban Drecol-cégnél évekig vezetőállásban volt szabás jutányos vállalkozó elsorangú női kabátok, kosztümök készítését. Höflinger, Budapest, IV., Kecskeméti-utca 4.

Bundák legolcsóbban, alakítások jutányosan Kókay E. szűcsmesternél, Vilmos császár-út 10. Telefon: 386-784.

Szenkirályi panzió. Szentkirályi-utca 6. Olcsó családi otthon, szobák ellátás nélkül is jutányosan.

Készpénzért vennék zongorát, pianinót. Erzsébet-körút huszonhat. Fenyőné, telefon: 222-462.

Társaságbeli, özvegy, középkorú, r. kath. uriaszony elvállalná nagyobb leányok felügyeletét, férjhezadását vagy társalkodónői foglalatosságát. Leveleket „Társaságbeli” jellegre kiadókba kérek.

Mimóza világhírű grafológusnő analízis írásból és fényképről. Állandó címe: Pécs, Szent Vince-utca 50. Válaszbélyeg küldendő.

Elzáróított ékszereit, ezüstjeit költségmentesen kiváltom és legmagasabb áron megveszem. Brillánst, aranyat, fogaranyat, ezüstöt legmagasabb áron veszek. Baross ékszerház, Baross-u. 83. Telefonáljon 134-770.

Pécsi leányok! Aki szívesen töltené velem szabad délutánjait, írjon. Címem: Jancsó Judit, Pécs. Egyetemi gyermekklinika.

Elsőrendű kabátokat, kosztümöket és ruhákat méltányos árért készít dr. Konezné női divatszalonja, Budapest, V., Visegrádi-u. 36.

Városnál véglegesített elektroműszerész, 27 éves, 180 cm magas, szőke, társaság hiányában ezúton keres jölelki, vidám, szórakozó társat. Jobb családból való keresztény, házias leány írhat 19—25-ig, aki érzi, hogy nőli, beülesített élet-társ is tudna lenni. Leveleket pontos címmel, fényképpel „Kalaódra vágyók ne írjanak” jellegre kiadókba.

Házasság céljából megismerkednék hozzáillő, intelligens, finomlelkű úrral. Egyedülálló, 43 éves, magas, barna, róm. kat. vallású özvegyasszony vagyok. Saját házam és üzletem van Nagyváradon. Levelet „Trafikosné” jellegre kiadókba kérek.

Komoly, intelligens leány gyermeknevelőnői állást keres. Leveleket „Szorgalmas—Léva” jellegre kiadókba.

Megismerkednék jobb állású, komoly, protestáns úriemberrel, 30 évtől, aki szeretnie tudna egy szerény, házias, művelti, szépnek mondott, jó anyai viszonyok között levő vidéki urileányt. Leveleket „Napsugaras otthon” jellegre kiadókba.

Intelligens leány, kézimunka minden ágában jár-tas, elmenne uricsaládoz gyermekek, vagy magányos urinó mellé, esetleg egyéb bizalmi állásba kauceióval. Lehetőleg Erdélybe. Ajánlatokat „Dunántúli” jellegre kiadóhivatalba kérek.

Az uram betegesége miatt egy 9, egy 7 és egy 5 éves fiam részére kedvezményes árért átvennék jókarban levő teltákaóvat, vagy gyermekbúndát, lehetőleg két havi feltelesen ellenében. Leveleket „Meleg kabát” jellegre kiadókba kérek.

Pincéjéből tüzelőfűt felhordok. Cím: Budapest, VI., Aréna-út 150. Groó Emil.

Középkorú, özvegy uriaszony elmenne uricsaládoz vagy idősebb urinó mellé, ahol teljesen megbízható nőre volna szükség. Leveleket „Özvegy” jellegre kiadókba kérek.

Úrileányok varrás-szabás tanítását elvállalom, bennlakással is. „Viola” szalon, Eskü-tér 7.

Felétles szerkesztő és kiadó: Papp Jenő.

Kéziratokat, kitéket, fényképeket nem adunk vissza és nem őrzünk meg. A lap cikkeinek és képeinek átvétele és közlése tilos. A Magyar Nők Lapját nyomta a Hungária Hirlapnyomda Rt. Budapest, V., Vilmos császár-út 34. szám. 6439.41.

Felétles: vitéz Bánó Lehel igazgató.

Régi magyar úrihímzésű miliő. Ara. 80x80 cm méretben, szürke kézimunkavászonból, megkezdett hímzéssel, a teljes kidolgozáshoz szükséges színtartó fonallal együtt P 18.80. Készen P 30.—. Megrendelhető MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTBAN, Szeged, Kárász-u. 3, és Budapest, IV., Régiposta-u. 12. Felvilágosítást 20 fill. válaszbélyeg ellenében szívesen küld a Muskátli-bolt. Megrendeléskor szükséges a vásárlási könyv beküldése..

ÉRTÉKES KÖNYVJUTALMAINK

GODWIN WILLIAM „Ahol minden vágy teljesül” című regénye a kítőnő angol író rendkívül mély tendenciájú, egzotikus tárgyú alkotása. Expressz tempóban száguldó események izgalmasan forró viharában veszti el a versenyt Amerika, ahol minden vágy teljesül — a lélek nemes, anyagfűlölti vágyával szemben. A dollár még se váltja valóra az ember álmát.

HAZTARTÁSI TANÁCSOK, írta egy háziasszony. A bevásárlás, takarítás, edények tisztítása, mosás, vasalás, asztalterítés, a vendégek asztalnál való elhelyezése, felszolgálás, étrend-összeállítás, ünnepi és alkalmi ételek, vacsorák, tálalás, buffet, előételek (hors-d'oeuvres), vegyes izeltők, sandwichek, levelek, halak, húsok, főzelékek, körtések, sütés és befőzés művészete. Ez a hasznos tanácsokat tartalmazó könyv minden otthonban nélkülözhetetlen.

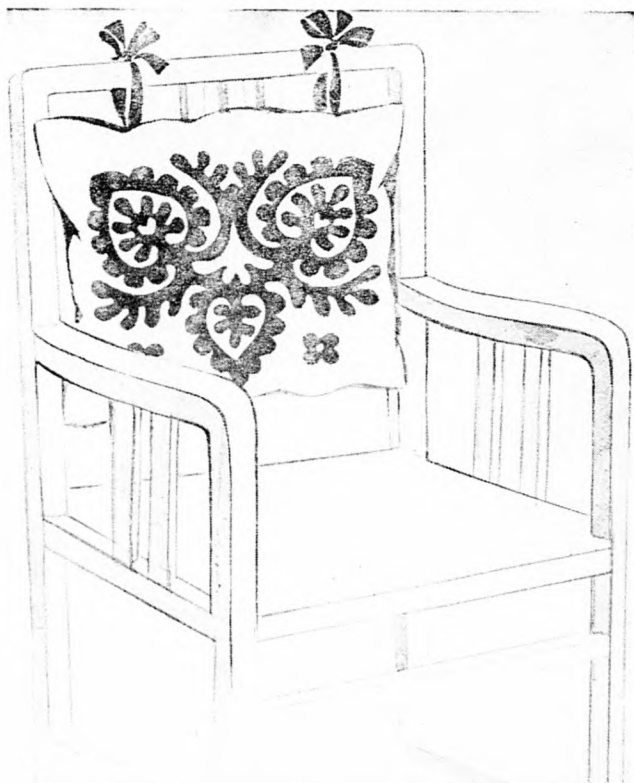
BÖNYI ADORJÁN „Jómadar” című alkotása a kiváló író lenyűgözően érdekes, ragyogó fantáziával megírt, bűbajos szerelmi regénye a békebeli magyar vidéki társadalom életéből. LAZÁR ISTVÁN, az elhunyt, tüneményes tehetségű székely író „Omlik az udvarház” című erdélyi tárgyú regénye a székelység ragyogó lelkirajza.

LAZÁR ISTVÁN másik értékes könyve a „Múmia” című. Az író csapongó fantáziája korlátlanul érvényesül ebben a fantasztikus, keleti tárgyú, szenvedélyes és bizarr regényben.

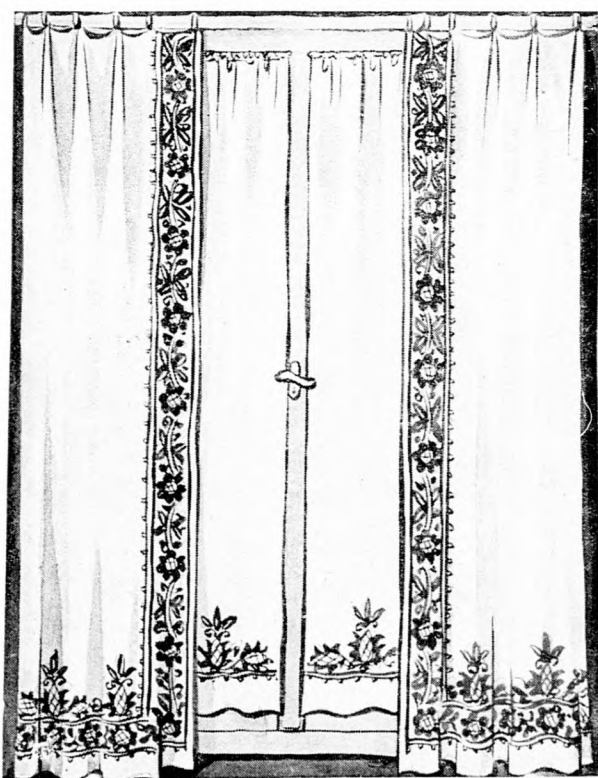
H. G. WELLS „A tengeri tündér” című regényében a rendkívüli fantáziájú és gazdag skálájú, termékeny író különösen eleven, lendületes, szórakoztató, könnyed, szerelmes történettel köti le az olvasó érdeklődését.

H. G. WELLS „Csodálatos történetek” című művében valóban csodálatos történetek izgalmasabb változatai filmszerűen peregrálnak s kiszámíthatatlan meglepetésekkel lepik meg az olvasót.

Könyvajándékunk azoknak az előfizetőinknek esedékes, akik a negyedévi 6.60 pengő előfizetési díjat és 20 fillér postaköltséget előre, egy összegben küldik be.

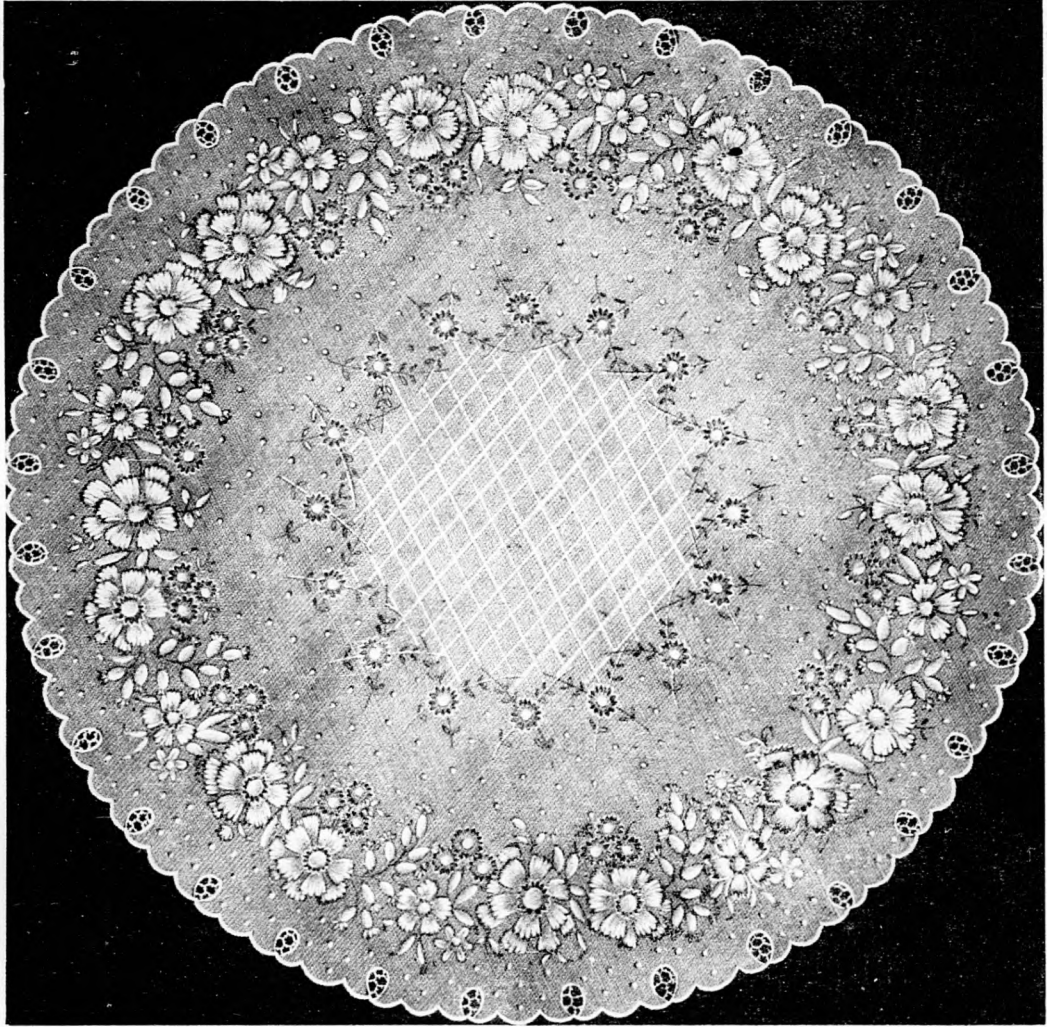

Rátétes párna. Fehér pamutvászonból, hátlappal, a rátét piros vagy kék anyagból. Ara előrajzolva P 6.80. Teljesen kénken, töltés nélkül P 10.—. Megrendelhető a MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTBAN: Szeged, Kárász-utca 3, és Budapest, IV., Régiposta-utca 12. Vásárlási könyv beküldése szükséges.

Magyaros függöny. Szürke- vagy nyersszínű kézimunkavászonból készítjük. Előrajzolva és megkezdve megrendelhető a MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTBAN. 20 fill. válaszbélyeg ellenében a MUSKATLI mintázott árajánlatot küld. Vásárlási könyv beküldése szükséges. Budapest, IV., Régiposta-u. 12.

MAGYAR NŐK LAPJA

Tülterítő ekrű színű tülre előrajzolva a hozzávaló tarka gyapjufonállal együtt, 100 cm átméretben megkezdve P 20.—, 120 cm átméretben megkezdve P 30.—, 150 cm átméretben megkezdve P 45.—. Ugyan-ezek készen P 40.—, 60.—, 90.—. Megrendelhető a MUSKATLI KÉZIMUNKABOLTBAN, Szeged, Kárász-utca 3, és Budapest, IV., Régiposta-utca 12.

A MAGYAR NŐK LAPJA SZERKESZTŐSÉGE ÉS KIADÓHIVATALA
BUDAPEST, IV., FERENCIEK-TERE 7. II. EMELET 6. TELEFONSZÁM 18-73-42